პროლეტარიტო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК и ТК КП ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 35-ე წელი | № 120 (10206) | კვირა, 22 მაისი, 1955 წ. | ფასი 20 კაპ.

საქართველოს სსრ მეცნიერთა აკადემიის ბიბლიოთეკა

მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირის შემაჯამებელი

საბჭოთა კავშირის მრეწველობის ყველა მუშის, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკისა და მოსამსახურისადმი

ძვირფასო ამხანაგებო!

შევიკრიბეთ რა კრემლში მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირზე, ჩვენ სიამაყით აღვნიშნავთ, რომ კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით საბჭოთა კავშირის გმირმა მუშათა კლასმა, კოლმეურნე გლეხობამ და ინტელიგენციამ დიდი წარმატებანი მოიპოვეს სახალხო მეურნეობის განვითარებაში.

წლითიწლობით დიდდება სამრეწველო წარმოების მოცულობა, განუწყვეტლივ იზრდება შრომის ნაყოფიერება, უმჯობესდება ნაწარმის ხარისხი და მცირდება მისი თვითღირებულება. მიმდინარე წელს სამრეწველო პროდუქციის გამოშვება 1950 წლის დონეს გადაჭარბებს 80 პროცენტით, ხოლო ომამდელ დონეს — ერთისამად და უფრო მეტად. მეხუთე ხუთწლიანი გეგმის დავალება მრეწველობის პროდუქციის მოცულობის გადიდების დარგში არა მარტო მთლიანად, არამედ გადაჭარბებით შესრულდება.

ჩვენ განსაკუთრებული კმაყოფილებით აღვნიშნავთ მძიმე ინდუსტრიის — სოციალისტური ეკონომიკის საფუძვლის წარმატებებს. ამჟამად მძიმე მრეწველობა უშვებს 3,5-ჯერ მეტ პროდუქციას, ვიდრე 1940 წელს; ჩვენი ქვეყანა აწარმოებს მეტს, ვიდრე ომამდე, თუჯს — 2-ჯერ, ფოლადს — 2,3-ჯერ, ქვანახშირს — 2,1-ჯერ, ნავთობს — 1,9-ჯერ, ელექტროენერგიას თითქმის 3-ჯერ, მანქანებსა და მოწყობილობას — 4-ჯერ.

მძიმე ინდუსტრიის მძლავრმა აღმავლობამ შესაძლებელი გახადა უზრუნველგვეყო მსუბუქი მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარება, განგვემტკიცებინა ჩვენი ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობა, მიგვეღწია მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის სისტემატური გაუმჯობესებისათვის.

წარმატებით წყდება რთული ამოცანები ატომის ენერგიის გამოყენების დარგში. ჩვენმა სამშობლომ მსოფლიოში პირველმა დაიწყო მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის გამოყენება.

გვახარებს რა სოციალისტური ეკონომიკის განვითარების დიდი წარმატებანი, ჩვენ, საბჭოთა ადამიანები, მიღწეულს ვერ დავჯერდებით და თვითდაშვიდებას ვერ დავუშვებთ. ჩვენს წინაშე დგას უდიდესი ისტორიული მნიშვნელობის ამოცანა — კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობა, რომლის განხორციელება მოითხოვს შრომის ნაყოფიერების განუწყვეტელ გადიდებას.

მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირზე ჩვენ ყოველმხრივ განვიხილეთ წარმოების განუხრელი ზრდის გზები, საბჭოთა ადამიანებისათვის ჩვეული მთელი პირდაპირობით გამოვაშკარავეთ ჩვენი მუშაობის ნაკლოვანებანი და ის უდიდესი რეზერვები, რომლებიც შეიძლება გამოვიყენოთ და კიდევაც უნდა გამოვიყენოთ სახალხო მეურნეობის შემდგომი მკვეთრი აღმავლობის ინტერესებისათვის.

მთავარი ნაკლი ის არის, რომ გამოცდილება საუკეთესო საწარმოებისა და წარმოების ნოვატორებისა, რომლებიც მუშაობის ორგანიზაციის მაღალი დონისა და ტექნიკის სწორი გამოყენების მეთოდით შრომის დიდ ნაყოფიერებას აღწევენ, სუსტად ვრცელდება და ჯერ კიდევ არ ხდება მრეწველობის ყველა მუშაკის კუთვნილება.

ჩვენში ბევრია მოწინავე საწარმო და წარმოების შესანიშნავი ნოვატორი, რომლებიც წარმატებით ეუფლებიან ტექნიკას, განუწყვეტლივ აუმჯობესებენ მუშაობის ხერხებსა და მეთოდებს, ავლინებენ და იყენებენ მრეწველობის პროდუქციის გამოშვების გადიდების სულ ახალ და ახალ რეზერვებს. ისინი თავიანთი მაგალითით თვალნათლივ გვიჩვენებენ ჩვენი მრეწველობის განუხრელი წინსვლის გზებს. მაგრამ ამასთან ერთად მთელი რიგი საწარმოებისა და მრეწველობის ზოგიერთი დარგის მუშაობის მაჩვენებელთა საშუალო დონე მოწინავე საწარმოთა მუშაობის მაჩვენებელთა დონეზე გაცილებით დაბალია. უფრო მეტიც, ჩვენში ცოტა როდია ისეთი ბრიგადები, საამქროები და უბნები, ფაბრიკები და ქარხნები, რომლებიც ჩვენი მრეწველობის მუშაობის საშუალო მაჩვენებლებსაც კი ვერ აღწევენ.

რატომ ხდება ეს? როგორ მოხდა, რომ მაშინ როცა გვაქვს შრომის დიდი ნაყოფიერებისა და წარმოების რაციონალური ორგანიზაციის შესანიშნავი მაგალითები, ამავე დროს გვაქვს ჩამორჩენილი საწარმოები, სადაც დაბალია შრომის ორგანიზაციისა და ტექნიკის გამოყენების დონე?

ეს იმიტომ ხდება, რომ ჩვენ სუსტად ვსწავლობთ და განვაზოგადებთ მოწინავე საწარმოთა და წარმოების ნოვატორთა მიღწევებს, საკმაოდ ვერ ვავრცელებთ მათს გამოცდილებას მთელ მრეწველობაში. ჩვენ რომ მრეწველობის ყველა მუშაკის მთელი ყურადღება იმას მივაპყროთ, რომ საჭიროა უმოკლეს ვადებში დავეუფლოთ საუკეთესო საწარმოთა და წარმოების ნოვატორთა მუშაობის მეთოდებს, ავიყვანოთ ჩამორჩენილი შახტები, სარეწები, ფაბრიკები და ქარხნები მოწინავეთა დონემდე, ფართოდ დავნერგოთ მრეწველობაში სპეციალიზაცია და კოოპერირება, აგრეთვე პროგრესული გაანგარიშებულ-ტექნიკური ნორმები, ჩვენ ავამოქმედებდით უდიდეს რეზერვებს და მოქმედი საწარმოების სიმძლავრეთა გამოყენების გაუმჯობესებით უახლოეს ხანში უზრუნველვყოფდით შრომის ნაყოფიერების გადიდებას, პროდუქციის გამოშვების ზრდას, წარმოების ხარჯების მნიშვნელოვან შემცირებასა და პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებას.

ძვირფასო ამხანაგებო!

მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირზე მოწინავე საწარმოთა წარმომადგენლებმა და წარმოების ნოვატორებმა ილაპარაკეს თავიანთ წარმატებებსა და მიღწევებზე, თავიანთი მუშაობის მეთოდებზე. ეს მიღწევები მრეწველობის ყველა მუშაკის კუთვნილება უნდა გახდეს.

მეხუთე ხუთწლედის ვადამდე შესრულებისათვის სოციალისტურ შეჯიბრებაში შესანიშნავი წარმატებანი მოიპოვა მაგნიტოგორსკის მეტალურგიული კომბინატის კოლექტივმა. კომბინატში მიღწეულია პროდუქციის ყველაზე დიდი გამომუშავება ერთ მუშაზე, გამომუშავება, რომელიც აუმატებს შავი მეტალურგიის სამინისტროს ყველა საწარმოს გამომუშავების საშუალო დონეს — თუჯისა 3,5-ჯერ და უფრო მეტად და ფოლადისა — 2-ჯერ და უფრო მეტად.

კუზნეცკის მეტალურგიული კომბინატის № 1 სამას სამოცდაათტონიანი მარტენის ღუმელის კოლექტივმა 1954 წელს ღუმელის ქვედის თვითეულ კვადრატულ მეტრზე მიიღო 9,5 ტონა ფოლადი და გამოადნო 40 პროცენტით მეტი ფოლადი, ვიდრე მაკეევკის მეტალურგიული ქარხნის № 9 ასეთივე ღუმელის მეფოლადეებმა გამოადნეს.

შავ მეტალურგიაში მაღალ საწარმოო მაჩვენებელთა მიღწევისათვის ბრძოლაში დაწინაურდა ქარხანა „ზაპოროჟსტალის“ ახალგაზრდა მეფოლადე გრიგოლ პომიატუნი, რომელიც მუშაობს 185-ტონიან მარტენის ღუმელზე. ამ ღუმელმა 1955 წლის პირველ კვარტალში 9 პროცენტით მეტი ფოლადი მოგვცა, ვიდრე ქარხანა „ზაპოროჟსტალის“ სხვა ღუმელებმა. გამოიყენა რა ჟანგბადი დნობის პროცესის ინტენსიფიკაციისათვის, 1954 წელს ამხ. პომიატუნის ბრიგადამ თავისი ღუმელით 60 პროცენტით მეტი ფოლადი გამოადნო, ვიდრე მაკეევკის მეტალურგიული ქარხნის ასეთივე ღუმელით გამოადნეს ჟანგბადის გამოუყენებლად.

პერვოურალსკის ახალი მილის ქარხნის ოსტატ ივანე ჩურსინოვის ბრიგადამ მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში თითქმის 11 პროცენტით გადაჭარბა მილსაგლინავი დგანის ერთი საათის წარმადობას და სხვა ქარხნების ხნალოგიურ აგრეგატებთან შედარებით ერთიორად და უფრო მეტად შეამცირა მისი მოცდენა.

მაგნიტოგორსკის მეტალურგიული კომბინატის მეზრძმედებმა მნიშვნელოვნად გაადიდეს თუჯის გამოდნობა მოქმედ ბრძმედებში იმის შედეგად, რომ საბრძმედე წარმოებაში კომპლექსურად გამოიყენეს რკინის მადნების გაშუალედება, გამდნობადებული აგლომერატი, გაზის გადიდებული წნევა საკერძეში, მაღალი გახურების ბერვა და მუდმივი ტენიანობა.

ჩქაროსნული ფოლადდნობის ფართოდ განვითარებამ, მეტი წილი მარტენის ღუმელების სადნობის ორმაგ ჩადებაზე გადაყვანამ, ქრომომაგნეზიტურ ცეცხლგამძლეთა გამოყენებამ და სხვა მოწინავე ტექნოლოგიური მეთოდების დანერგვამ შესაძლებლობა მისცა კუზნეცკისა და მაგნიტოგორსკის კომბინატების კოლექტივებს უზრუნველყოთ მარტენის ღუმელების წარმადობის მაღალი მაჩვენებლები და მკვეთრად გაედიდებინათ ფოლადის გამოდნობა.

ფერადი მეტალურგიის სამინისტროს ირტიშის პოლიმეტალური კომბინატის კოლექტივმა ტექნოლოგიური პროცესის გაუმჯობესებითა და მადნის მოპოვების უფრო ნაყოფიერი მეთოდების შემოღებით ერთიორად გაადიდა მეხუთე ხუთწლედში მადნის ამოღება და გაუწმენდავი სპილენძის წარმოება. 1954 წლის განმავლობაში კომბინატმა პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებით მიიღო 11 მილიონი მანეთი ზეგეგმითი ეკონომია.

მუშაობაში მნიშვნელოვანი წარმატებანი მოიპოვა ქარხანა „ელექტროცინკის“ კოლექტივმა. ქარხანა წლითიწლობით ადიდებდა მადნებიდან ლითონის კომპლექსურ გამოღებას და მეხუთე ხუთწლედის განმავლობაში თუთიისა და ტყვიის გამოშვება 2-ჯერ გაადიდა და გეგმის გადამეტებით გამოუშვა 3,2 ათასი ტონა თუთია და 2 ათასი ტონა ტყვია.

ფერადი მეტალურგიის სამთო საწარმოებში მოწინავე ნოვატორმა მუშებმა, რომლებიც წარმატებით ეუფლებიან ახალ ტექნიკას და ფართოდ ნერგავენ ციკლურობის გრაფიკით მუშაობას, შრომის ნაყოფიერების მნიშვნელოვან გადიდებას მიაღწიეს. ჩორუხ-დაირონის მაღაროთასამმართველოს გვირაბგამყვანთა ბრიგადირი მიხეილ ნაგორნი აღწევს გაყვანის სიჩქარეს თვეში 75 გრძივ მეტრამდე, როცა ამ მაღაროთასამმართველოში საშუალო გვირაბგაყვანა არ აღემატება 25 გრძივ მეტრს. გვირაბგამყვანთა ბრიგადების ბრიგადირები ვასილ ფედოტოვი და იაკობ ხარლაშინი ხაჩერანგის კომბინატში ლუეშენ გვირაბგაყვანის სიჩქარეს თვეში 100 გრძივ მეტრამდე, როცა ამ კომბინატში გაყვანის საშუალო სიჩქარე 42 გრძივი მეტრია.

III ინტერნაციონალის სახელობის მაღაროთასამმართველოს მნგრეველთა ბრიგადის ბრიგადირ ნიკოლოზ კოლესნევის თაოსნობით დაიწყო მოძრაობა თვითეულ კვადრატულ მეტრ სანგრევ მოედანზე მადნის მაქსიმალური ამოღებისათვის. ამხ. კოლესნევის ბრიგადამ მიაღწია დღეღამეში სამი ციკლის შესრულებას. იგი 1,5—2-ჯერ გადაჭარბებით ასრულებს საწარმოო დავალებებს.

მეტალურგიული მრეწველობის მუშაკებო! მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი მოგიწოდებთ უფრო ფართოდ გაავრცელოთ მოწინავე საწარმოთა და წარმოების ნოვატორთა გამოცდილება, სრულად გამოიყენოთ ბრძმედების, მარტენის, ფოლადსადნობი და არეკლვითი ღუმელების, საგლინავი დგანების და სხვა აგრეგატების წარმადობის გადიდების არსებული რეზერვები ლითონის გამოშვების გასადიდებლად. უფრო ბეჯითად დანერგეთ წარმოებაში შრომის მოწინავე მეთოდები და პროგრესული ტექნოლოგია — ჟანგბადის პროცესი და დიდად ცეცხლგამძლე მასალები მეტალურგიულ ღუმელებში, რაციონალური კალიბრება და გლინვის გადიდებული სიჩქარეები საგლინავ საამქროებში, დამუშავების მაღალნაყოფიერი სისტემები სამადნეებში. გაადიდეთ მადნებიდან ლითონის გამოღების დონე და სისრულე, კომპლექსურად გამოიყენეთ ნედლეული. აუმჯობესეთ პროდუქციის ხარისხი, უფრო სწრაფად ითვისეთ ახალი უფრო ეკონომიური მარკის ფოლადებისა და ნაგლინის პროფილების წარმოება, შეამცირეთ ნედლეულისა და მასალის ხარჯვა.

ქვანახშირის მრეწველობა ყოველთვის განთქმული იყო მოწინავე ადამიანებით. ქვანახშირის მრეწველობაში წარმოიშვა ერთ დროს სტახანოვური მოძრაობა — მოძრაობა შრომის მაღალი ნაყოფიერებისათვის. ახლა მოწინავე ლავებისა და შახტების მეშახტეები, ინჟინრები და ტექნიკოსები, განაგრძობენ რა მექვანახშირეთა სახელოვან ტრადიციებს, შრომის მაღალ ნაყოფიერებას აღწევენ წარმოების სწორი ორგანიზაციით და ტექნიკის უნარიანი გამოყენებით.

დონბასის მოწინავე შახტის — „დასავლეთის კაპიტალური“ შახტის მეშახტეებმა იმის მეოხებით, რომ მუდამ აუმჯობესებენ შრომისა და წარმოების ორგანიზაციას, შექმნეს კომპლექსური ბრიგადები ასაწმენდ სანგრევებში, დანერგეს ლავების მუშაობის ერთცვლიანი რეჟიმი ქვანახშირის ამოღებაში და ზუსტად ასრულებენ ციკლურობის გრაფიკებს, უკანასკნელ ოთხ წელიწადში ქვანახშირის ამოღება გაადიდეს 55 პროცენტით, შრომის ნაყოფიერება გაადიდეს ერთნახევარჯერ და ქვანახშირის თვითღირებულება შეამცირეს 26 პროცენტით.

ფართოდ არის ცნობილი დონეცის დიმიტროვის სახელობის № 5-6 შახტის უბნის მოწინავე კოლექტივის წარმატებანი, რომელსაც მეთაურობს სოციალისტური შრომის გმირი ივანე ბრიდკო. მეშახტეთა კოლექტივი ამხ. ბრიდკოს ხელმძღვანელობით სანგრევების დროზე და კარგი ხარისხით მომზადების, შრომის უნარიანი ორგანიზაციის და ტექნიკის გამოყენების მეოხებით მრავალი წლის მანძილზე სისტემატურად გადაჭარბებით ასრულებს დავალებას და მაღალ მაჩვენებლებს მიაღწია მუშაობაში.

კალინინის სახელობის № 5-6 შახტში (დონბასში) ივანე პილიპენკოს და პეტრე გულიაშოვის ბრიგადებმა გვირაბგაყვანის და ჭაურის მუდმივი გამაგრების სამუშაოთა დროის შეთავსებით, ბრიგადაში შრომის ზუსტი ორგანიზაციით და სამთო ტექნიკის სწორი გამოყენებით თვეში გაიყვანეს 202 მეტრი ვერტიკალური ჭაური, მაშინ როცა ქვანახშირის მრეწველობის სამინისტროს ხაზით ვერტიკალურ ჭაურთა გაყვანის საშუალო თვიური სიჩქარე ბევრად ნაკლებია.

მაგრამ ქვანახშირის მრეწველობის მოწინავე შახტებისა და წარმოების ნოვატორთა გამოცდილებას ცუდად სწავლობენ და ავრცელებენ. ამის გამო მიუხედავად იმისა, რომ ახალი ტექნიკა ჭარბად მოგვეპოვება, შრომის ნაყოფიერება ქვანახშირის მრეწველობაში ნელა იზრდება. ბევრ შახტსა და ლავში ცუდად იყენებენ მაღალი წარმადობის ტექნიკას, დამაკმაყოფილებლად ვერ არის ორგანიზებული მეშახტეთა შრომა. ამის შედეგად ბევრი შახტი ამოღების გეგმას ვერ ასრულებს და მნიშვნელოვანი რაოდენობით აკლებს ქვანახშირს ჩვენს ქვეყანას.

ამხანაგებო, ქვანახშირის მრეწველობის მეშახტეებო, ინჟინრებო და ტექნიკოსებო! მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი მოგიწოდებთ სასწრაფო და გადამწყვეტი ღონისძიებანი განახორციელოთ, რათა მთლიანად დაკმაყოფილდეს სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილება ქვანახშირზე. მიაღწიეთ იმას, რომ ქვანახშირის ყველა შახტი და ჭრილი ასრულებდეს საწარმოო გეგმას. დაიჩქარეთ მოსამზადებელი გვირაბების გაყვანისა და სანგრევთა საწმენდი ხაზის წაწევის ტემპი. ყოველი ღონისძიებით აუმჯობესეთ სამთო ტექნიკის გამოყენება, გაადიდეთ შრომის ნაყოფიერება, შეამცირეთ ამოღებული ქვანახშირის თვითღირებულება და აუმჯობესეთ მისი ხარისხი, უფრო გაბედულად გაავრცელეთ შრომის ორგანიზაციის მოწინავე მეთოდები ყველა შახტში, ლავსა და სანგრევში, უფრო სწრაფად გადაიყვანეთ ისინი ციკლურ მუშაობაზე.

შრომის ნაყოფიერების გადიდებასა და ნავთობის ამოღების გადიდებაში მნიშვნელოვან წარმატებებს აღწევენ ნავთობის მრეწველობის მოწინავე საბურღეები და წარმოების ნოვატორები.

ტუიმაზის ნავთობსაბურღეთა სამმართველოს კოლექტივმა, ფართოდ გამოიყენა რა ნავთობის ამოღების მოწინავე მეთოდი — ფენობრივი წნევის შეკავება კონტურსიქითა წყალდაწნევის გზით, მეხუთე ხუთწლედის განვლილ წლებში ერთიორად გაადიდა ნავთობის ამოღება. ტუიმაზის მენავთობეებმა მარტო შარშან 102 ათასი ტონა ნავთობი ამოიღეს გეგმის გადამეტებით. ამ სამმართველოს საბურღეებში შრომის ნაყოფიერება 3,5-ჯერ მეტია, ხოლო ნავთობის ამოღების თვითღირებულება 3-ჯერ ნაკლებია, ვიდრე საშუალოდ ნავთობის მრეწველობის სამინისტროს ხაზით.

ოსტატ მუჰალიმ გიმაზოვის მბურღავთა ბრიგადამ (გაერთიანება „ტატნეფტი“) შრომის სწორი ორგანიზაციის, ბურღვის გადიდებული რეჟიმების გამოყენებისა და მოსამზადებელ სამუშაოთა დროზე შესრულების მეოხებით, წელიწადში გაბურღა 2-ჯერ მეტი, ვიდრე გათვალისწინებული იყო გეგმაინი დავალებით. ბურღვის დროს შრომის მაღალ ნაყოფიერებას აღწევენ აგრეთვე სხვა მბურღავი ოსტატები, რომელთა შრომის ნაყოფიერება მნიშვნელოვნად სჭარბობს სამინისტროს საშუალო მაჩვენებლებს. მაგრამ მათს ძიღწევებს სუსტად განაზოგადებს სამინისტრო. მათი მუშაობის მეთოდები არ ხდება მბურღავთა ყველა ბრიგადის კუთვნილებად. ამით შეიძლება აიხსნას ის, რომ ნავთობის მრეწველობის სამინისტრო წლითიწლობით ვერ ასრულებს ბურღვის სამუშაოთა გეგმას.

ნავთობის მრეწველობის მუშაკებო! მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი მოგიწოდებთ გაადიდოთ ნავთობის ამოღება, გააფართოოთ ნავთობპროდუქტების წარმოება და გააუმჯობესოთ მათი ხარისხი. უფრო ენერგიულად გაანაღეთ გეოლოგიურ-საძიებო სამუშაოები, გამოავლინეთ ახალი საბადოები, უფრო ბეჯითად დანერგეთ ჭაბურღილთა გაყვანის ჩქაროსნული მეთოდები. უფრო ფართოდ გამოიყენეთ ნავთობის ამოღების მოწინავე მეთოდი — ფენობრივი წნევის შეკავება და მეორეული მეთოდები. უფრო შეუპოვრად დანერგეთ ნავთობის გადამუშავების პროგრესული პროცესები, გახუწყვეტლივ აუმჯობესეთ მოქმედ დანადგართა მუშაობა, უფრო სწრაფად აითვისეთ ახალი სორტის ნავთობპროდუქტების წარმოება.

ქიმიური მრეწველობის მთელ რიგ საწარმოებში შესრულებულია მნიშვნელოვანი მუშაობა ტექნოლოგიური პროცესების ინტენსიფიკაციისათვის. ამან შესაძლებელი გახადა პროდუქციის გამომუშავების გადიდება.

ზოგიერთ ქარხანაში კოლჩედანის გამოწვის რაციონალური მეთოდის გამოყენებამ, რომელიც შემოიღო ვოსკრესენსკის ქიმიური კომბინატის ოსტატმა პეტრე კრივოშეიკინმა, შესაძლებელი გახადა, რომ 1954 წელს დამატებით გამომუშავებინათ ოთხმოცი ათას ტონაზე მეტი გოგირდმჟავა, რაც უდრის ახალი ქარხნის ამუშავებას. მაგრამ ცუდად ვრცელდება მოწინავე საწარმოთა და წარმოების ნოვატორთა გამოცდილება. ქიმიური მრეწველობის მუშაკები ჯერ კიდევ სუსტად მუშაობენ ახალ სახეობათა ქიმიური პროდუქციის წარმოების საკითხებზე, სათანადო ყურადღებით არ ეკიდებიან მათი ხარისხის გაუმჯობესებას.

ქიმიური მრეწველობის მუშაკებო! მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი მოგიწოდებთ უფრო სწრაფად გაფართოოთ ახალ სახეობათა ქიმიური პროდუქციის წარმოება, გააუმჯობესოთ მათი ხარისხი, ბეჯითად დანერგოთ წარმოებაში მეცნიერებისა და მოწინავე გამოცდილების მიღწევები, უფრო გაბედულად მოახდინოთ საწარმოო პროცესების ინტენსიფიკაცია და ავტომატიზაცია, სრულად გამოიყენოთ კაუჩუკის, სინთეზური ცხიმების, ხელოვნური ბოჭკოს, პლასტმასების და სხვა ქიმიკატების გამოსამუშავებლად ქვანახშირისა და ნავთობის თანანაწარმი, აგრეთვე ბუნებრივი გაზები.

ენერგეტიკა სახალხო მეურნეობის უმნიშვნელოვანესი დარგია. ახალი ეკონომიური რაიონების ათვისება, მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების გადიდება უწინარეს ყოვლისა დამოკიდებულია ჩვენი ქვეყნის ელექტროფიკაციის განვითარებაზე. სსრ კავშირში წლითიწლობით იზრდება ელექტროსადგურთა სიმძლავრე და ელექტროგადაცემის ხაზების სიგრძე, მაგრამ მათი მატების ტემპი საკმარისი არ არის, რაც აყოვნებს სახალხო მეურნეობის ცალკეული დარგების განვითარებას.

ამხანაგო ენერგეტიკოსებო! მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი მოგიწოდებთ უფრო სრულად გამოიყენოთ ახალი ტექნიკა და ახალი მეთოდები ენერგეტიკული ობიექტების ექსპლოატაციასა და მშენებლობაში

(დასასრული მე-2 გვერდზე).

გამოცდილი უმაღლეს სკოლაში

ჯომუნისტური მშენებლობის დიადი ამოცანების შესრულებაში მნიშვნელოვანი როლი ენიჭება ჩვენს უმაღლეს სკოლას, რომელიც ამზადებს სპეციალისტებს სახალხო მეურნეობისა და კულტურის ყველა დარგისათვის.

საბჭოთა უმაღლესი სკოლა ზრდის ახალგაზრდობას მარქსიზმ-ლენინიზმის ყოვლისმძლე იდეების სულისკვეთებით, მგზნებარე საბჭოთა პატრიოტიზმისა და პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის სულისკვეთებით. ჩვენი უმაღლესი სასწავლებლები დამსახურებულად ამაყობენ თავიანთი აღზრდილებით — მამაცი, პატიოსანი, მაღალიდეური, ღრმად პრინციპული ადამიანებით.

უმაღლესი სკოლის მნიშვნელობა საბჭოთა სახელმწიფოს ცხოვრებაში განუწყვეტლივ იზრდება. ყოველწლიურად დიდდება სტუდენტთა რიცხვი, ახალგაზრდა სპეციალისტთა გამოშვება. საკმარისია ითქვას, რომ მარტო ჩვენს რესპუბლიკაში 19 უმაღლესი სასწავლებელია 28 ათასზე მეტი სტუდენტით. თბილისში 12 უმაღლესი სასწავლებელი და საკავშირო დაუსწრებელი ინსტიტუტების 3 ფილიალი.

ჩვენი უმაღლესი სკოლის ცხოვრებაში დადგა პასუხსაგები დრო — საგაზაფხულო საგამოცდო სესია. გამოცდებმა უნდა გვიჩვენოს გასული წლის სასწავლო პროცესის წარმატებანი, გამოავლინოს ამ დარგში არსებული ნაკლოვანებანი.

ზამთრის საგამოცდო სესიებმა ჩვენს უმაღლეს სასწავლებლებში წარმატებებთან ერთად სერიოზული ნაკლოვანებანიც გამოავლინა. საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტში პირველი სემესტრის საგამოცდო სესიების შედეგად 139 სტუდენტი აკადემიურად ჩამორჩენილი იყო. ეს იმას მოწმობს, რომ ინსტიტუტში ჯერ კიდევ არადამაკმაყოფილებელია სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა.

უმაღლესი სასწავლებლების, კათედრების ხელმძღვანელებს ევალებათ საჭირო დასკვნები გააკეთონ ზამთრის საგამოცდო სესიების შედეგებიდან, სისტემატურად ადევნონ თვალყური გამოცდების მიმდინარეობას, პირადად დაესწრონ მათ, აღმოფხვრან ნაკლოვანებანი გამოცდებისათვის სტუდენტთა მზადებაში და მიაღწიონ სასწავლო პროცესის კიდევ უფრო გაუმჯობესებას.

საგამოცდო სესიებს წინ უძღვის მთელ რიგ დისციპლინებში ჩათვლების ჩაბარება. გამოცდილება მოწმობს, რომ იმ უმაღლეს სასწავლებლებში, რომელთა ხელმძღვანელები თვალყურს ადევნებენ სტუდენტთა მიერ ჩათვლების დროზე ჩაბარებას, გამოცდები უფრო ორგანიზებულად და წარმატებით მიმდინარეობს.

დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ გამოცდებისათვის მოსამზადებლად სტუდენტებს შევუქმნათ აუცილებელი პირობები. უმაღლეს სასწავლებელთა ხელმძღვანელები მოვალენი არიან იზრუნონ, რომ სტუდენტებს დამოუკიდებელი მეცადინეობისათვის გამოეყოთ ოთახები, გაზარდონ ადგილების რიცხვი სამკითხველო დარბაზებში, სტუდენტებისათვის ხელსაყრელად განახორციელონ ბიბლიოთეკების სამუშაო საათები. გამოცდების ცხრილი აუცილებელია შედგენილ იქნას საგნების შრომატევადობისა და სირთულის გათვალისწინებით, რათა სტუდენტებს საშუალება მიეცეთ აუჩქარებლად მოემზადონ მორიგი გამოცდებისათვის.

მთელ რიგ უმაღლეს სასწავლებლებში ცალკეული კურსების მიხედვით იკითხება მიმოხილვითი ლექციები, რაც უეჭველია დიდ დახმარებას გაუწევს სტუდენტებს. მაგრამ ზოგიერთმა მასწავლებელმა იმის ნაცვლად, რომ მიმოხილვითი ლექციების დახმარებით სტუდენტთა ყურადღება მიაპყროს შესასწავლი საგნის საკვანძო საკითხებს, ეს ლექციები გადააქცია სწავლების ეგრეთწოდებულ „სახელდახელო“ მეთოდად. ეს სტუდენტებს სრულიადაც არ დაეხმარება სასწავლო დისციპლინების ღრმად შეთვისებაში.

გამოცდებზე უზრუნველყოფილ უნდა იქნას მაღალი, მაგრამ სამართლიანი მომთხოვნელობა. ჩვენ ჯერ კიდევ გვყავს „კეთილი“ მასწავლებლები, რომლებიც ჩათვლის წიგნაკებში ხელაღებით წერენ დაუმსახურებელ მაღალ ნიშნებს, ყოველნაირად ცდილობენ იმ სტუდენტთა „წამოწევას“, რომლებმაც სრულიად არადამაკმაყოფილებელი ცოდნა გამოამჟღავნეს. ჩვენს უმაღლეს სასწავლებლებში უნდა აღმოიფხვრას ასეთი ლიბერალიზმი.

მეორე მხრივ გვხვდებიან ისეთი გამომცდელებიც, რომლებიც გადაჭარბებული მომთხოვნელობით და სიმკაცრით ქმნიან ნერვიულ ვითარებას და ამით ართულებენ სტუდენტთა ნამდვილი ცოდნის გამოვლინებას. მშვიდი, საქმიანი ატმოსფერო, შეფასების ობიექტურობა, რომელიც დაფუძნებულია სტუდენტთა ნამდვილი ცოდნის გამოვლინებაზე, — გამოცდების წარმატების უპირველესი პირობაა.

არასწორად იქცევიან ის მასწავლებლები, რომლებიც გამოცდებს აქცევენ სტუდენტთა ფორმალურ გამოკითხვად, არ აინტერესებთ, თუ რამდენად ღრმად, შემოქმედებითად ესმით მათ ესა თუ ის საკითხი. ცოდნის შემოწმებისადმი ასეთი მიდგომა აუცილებლად იწვევს სტუდენტთა შორის დოგმატიზმსა და მედავითნეობას. გამოცდებმა უნდა გვიჩვენოს არა მარტო სტუდენტთა ცოდნის დონე, არამედ მათი უნარიც — პრაქტიკაში გამოიყენონ თეორიული მომზადება.

საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პლენუმმა, რომელიც ამ დღეებში გაიმართა, უურადღება გაამახვილა დედაქალაქის უმაღლეს სასწავლებლებში პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის საკითხზე. როგორც პლენუმზე აღინიშნა, ამ უკანასკნელ ხანს ქალაქის უმაღლეს სასწავლებლებში სასწავლო და პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობა რამდენადმე გაუმჯობესდა. ამას მოწმობს თუნდაც საზამთრო საგამოცდო სესიების შედეგები. ამასთან უმაღლესი სასწავლებლების პარტიული, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციების საქმიანობაში ჯერ კიდევ სერიოზული ნაკლოვანებებია. სტუდენტთა ნაწილი ხშირად აცდენს ლექციებსა და სემინარებს, სასწავლო დისციპლინებში არადამაკმაყოფილებელ შეფასებას იღებს, ზოგი მათგანი იჩენს უდისციპლინობას, არღვევს საზოგადოებრივ წესრიგს. საქართველოს კიროვის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტიდან გაირიცხა სტუდენტი ტ. კოპალეიშვილი, რომელმაც სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა მასწავლებელს, მეხუთე კურსელი დ. ვახანია მთვრალი გამოცხადდა ინსტიტუტში და სხვ.

ქალაქის პარტიული ორგანიზაციები ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევენ პოლიტიკურ-აღმზრდელობით მუშაობას უმაღლეს სასწავლებლებში. პარტიის ორჯონიკიძის, სტალინის, კიროვისა და კალინინის რაიკომები იშვიათად განიხილავენ უმაღლესი სასწავლებლების მუშაობის საკითხებს. ამის შედეგიც არის, რომ უცხო ენათა, ფიზკულტურის, თეატრალურ და სხვა ინსტიტუტებში დაბალ დონეზე დგას პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობა სტუდენტთა შორის.

გამოცდები პასუხსაგები დროა სტუდენტთა და პროფესორ-მასწავლებელთა ცხოვრებაში. საჭიროა ყველაფერი გავაკეთოთ იმისათვის, რომ გამოცდები ორგანიზებულად და ნაყოფიერად ჩატარდეს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის დასამტკიცებლად წარადგინა ალბანეთის სახალხო რესპუბლიკის, ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის, უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის, რუმინეთის სახალხო რესპუბლიკის, საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისა და ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკის მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების ხელშეკრულება, რომელიც ხელმოწერილია ვარშავაში 1955 წლის 14 მაისს.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა რატიფიკაციის საკითხის მომავალ განხილვასთან დაკავშირებით ხელნაწერი ხელშეკრულება დასკვნისათვის გადასცა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს კავშირის საბჭოს და ეროვნებათა საბჭოს საგარეო საქმეთა კომისიებს.

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო

მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირის მიმართვა

საგჭოთა კავშირის მრეწველობის ყველა მუშის, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკისა და მოსამსახურისადმი

(დასასრული)

ახალ ენერგეტიკულ სიმძლავრეთა ამუშავების ტემპის გასაძლიერებლად. უფრო ფართოდ გამოიყენეთ მოწინავე საწარმოთა გამოცდილება ახალი ტურბინების, ქვაბების, ელექტრომოწყობილობისა და ელექტროსადგურთა სხვა აგრეგატების ტექნიკურ-ეკონომიურ დაპროექტებულ მაჩვენებელთა რაც შეიძლება მალე ათვისებაში, მიაღწიეთ სათბობის ზეგეგმითს ეკონომიას. უზრუნველყავით ელექტროსადგურებისა და ელექტროქსელების საიმედო მუშაობა, რათა გაუმჯობესდეს სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის ელექტრომომარაგება.

შრომის ნაყოფიერების გადიდების უდიდესი რეზერვები მოიპოვება მანქანათმშენებლობაში. ცნობილია, რომ დამამზადებელი საამქროები — სამსხმელო და სამჭედლო — ხშირად აფერხებენ პროდუქციის გამოშვების გადიდებას მანქანათმშენებელ საწარმოებში. საწარმოთა და სამინისტროთა ბევრი ხელმძღვანელი აყენებს ახალ სამსხმელო და სამჭედლო საამქროთა მშენებლობის საკითხებს, ამავე დროს არსებული საწარმოო სიმძლავრეები ცუდად არის გამოყენებული. ბევრ საწარმოში სხმულისა და ნაჭედის გამოშვება თვითეულ კვადრატულ მეტრ საწარმოო ფართობზე მეტად დაბალია.

ჩარხმშენებელი და საინსტრუმენტო მრეწველობის სამინისტროს თბილისის ფოლად-თუჯსამსხმელო ქარხანაში სხმულის გამოშვება კვადრატულ მეტრ საწარმოო ფართობზე 70 პროცენტით ნაკლებია, ვიდრე მოსკოვის ქარხანა „სტანკოლიტში“, ხოლო ერთი მუშის გამომუშავება დაახლოებით 2-ჯერ ნაკლებია, ვიდრე ამავე სამინისტროს ლენინგრადის ქარხანა „სტანკოლიტში“.

სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებლობის ქარხნების სამჭედლო საამქროებში ნაჭედის გამოშვება კვადრატულ მეტრ საწარმოო ფართობზე და ერთი მუშის გამომუშავება 2,5—3-ჯერ ნაკლებია, ვიდრე, მაგალითად, სტალინის სახელობის მოსკოვის საავტომობილო ქარხნის სამჭედლო საამქროში.

წარმოების ნოვატორები, აუმჯობესებენ რა ლითონის დამუშავების მეთოდებს, თვალნათლივ გვიჩვენებენ, თუ კიდევ რა უდიდესი რეზერვებია ჩვენს მანქანათმშენებლობაში. კიევის ქარხანა „კრასნი ექსკავატორის“ ხარატმა ვიტალი სემინსკიმ უკანასკნელ წლებში შექმნა 50-ზე მეტი კონსტრუქციის სხვადასხვა ინსტრუმენტი და სამარჯვი, რომლებიც ზრდიან შრომის ნაყოფიერებას და აუმჯობესებენ პროდუქციის ხარისხს. ამხ. სემინსკის სამარჯვმა, რომლითაც ამუშავებენ მრავალსაფეხურიან ლილვებს, შესაძლებელი გახადა, რომ ამ დეტალის დამუშავების დრო 15-ჯერ შემცირებულიყო.

მოსკოვის ჩარხშენებელი ქარხნის „კრასნი პროლეტარის“ ხარატი ნიკოლოზ კუზმინი, ხმარობს რა წინასწარი შემოჩარხვისათვის თავისი კონსტრუქციის ინსტრუმენტს — საჭრისებს, რომლებსაც აქვთ დიდი უარყოფითი უკანა კუთხეები, და სუფთა დამუშავებისათვის საჭრისებს, რომლებსაც აქვთ ფართო საჭრელი ნაწიბური, მუშაობს კარუსელურ ჩარხზე გადიდებული სიჩქარითა და მიწოდებით. ამავე დროს შეამცირა რა დამხმარე დრო იმით, რომ იყენებს მისივე წინადადებით გაკეთებულ მრავალადგილიან სამარჯვებს და მოახდინა რა ჩარხის მოდერნიზაცია, მან 2,5-ჯერ გადააჭარბა სხვა მეკარუსელეთა შრომის ნაყოფიერებას.

ამხანაგებო! მანქანათმშენებლობა ინდუსტრიის გულია. მანქანათმშენებლობის განვითარების ტემპზე მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია, შემდგომი ტექნიკური პროგრესი, მრეწველობის ტექნიკური დონის ამაღლება, საწარმოო პროცესების ავტომატიზაცია, შრომის ნაყოფიერების განუხრელი გადიდებისა და სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის შემდგომი აღმავლობის ამოცანების წარმატებით გადაწყვეტა. ეს განსაკუთრებულ პასუხისმგებლობას აკისრებს მანქანათმშენებლებს.

მანქანათმშენებლობის მუშებო, ინჟინრებო, ტექნიკოსებო და მოსამსახურეებო! მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი მოგიწოდებთ აუმჯობესოთ წარმოების ორგანიზაციის მეთოდები, უფრო გაბედულად დანერგოთ მანქანებისა და მოწყობილობის კეთების მოწინავე ტექნოლოგიური პროცესები, აუმჯობესოთ საწარმოო სიმძლავრეთა გამოყენება, გაადიდოთ პროდუქციის გამოშვება არსებულ ფართობებზე და მოწყობილობის თვითეულ ერთეულზე.

მანქანათმშენებლობის მუშაკებო! ჩვენ, თათბირის მონაწილენი, მოგიწოდებთ დაიჩქაროთ ახალი მაღალი წარმადობის მანქანებისა და მოწყობილობის წარმოების ათვისება ქვანახშირის, ნავთობის, მეტალურგიული, ქიმიური და სატყეო მრეწველობისათვის, ელექტროსადგურებისათვის, მანქანათმშენებელი საწარმოების, მსუბუქი და კვების მრეწველობის საწარმოების, სოფლის მეურნეობის, მშენებლობისა და ტრანსპორტის აღჭურვისათვის, აგრეთვე გაადიდოთ სათადარიგო ნაწილების ცენტრალიზებული გამოშვება მოწყობილობის შესაკეთებლად. განუწყვეტლივ აუმჯობესეთ მანქანათა ტიპები, გაადიდეთ მანქანების, მოწყობილობისა და ხელსაწყოთა გამოშვება სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში საწარმოო პროცესების კომპლექსური მექანიზაციისა და ავტომატიზაციის უზრუნველსაყოფად.

შრომის ნაყოფიერების გადიდებისათვის საყოველთაო-სახალხო მოძრაობაში აქტიურად მონაწილეობენ მსუბუქი მრეწველობის საწარმოთა მუშები და ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკები. მსუბუქი მრეწველობის მოწინავე საწარმოები და წარმოების ნოვატორები, აუმჯობესებენ რა თავიანთი მუშაობის მეთოდებს, სისტემატურად ზრდიან პროდუქციის გამოშვებას არსებულ მოწყობილობაზე და ცხადყოფენ, თუ როგორ შეიძლება გავაფართოოთ ფართო მოხმარების საქონლის წარმოების მოცულობა მოქმედ საწარმოთა რეზერვების გამოყენების გაუმჯობესებით.

ბარნაულის ბამბეულის კომბინატში თვითეულ დაზგაზე უშვებენ 18,5 პროცენტით მეტ ქსოვილებს, ვიდრე კალინინის ბამბეულის კომბინატ „პროლეტარკის“ ასეთსავე დაზგებზე და ასეთსავე ქსოვილებს. ჩითისა და მადაპოლამის მიტკლის გამოსამუშავებელი საქსოვი დაზგების მაღალ წარმადობას მიაღწია ვლადიმირის ოლქის ვოლოდარსკის სახელობის ფაბრიკის მუშაკთა კოლექტივმა. ჩვენ რომ ამ ქსოვილის გამომშვები ფაბრიკების საქსოვი დაზგების წარმადობა აგვეყვანა იმ დონემდე, რომელსაც ვოლოდარსკის სახელობის ფაბრიკაში მიაღწიეს, ამ ფაბრიკების არსებული მოწყობილობით შეიძლებოდა დამატებით გამოგვემუშავებინა წელიწადში 30 მილიონ მეტრამდე მიტკალი.

მსუბუქ მრეწველობაში ბევრია წარმოების შესანიშნავი ნოვატორი, რომლებიც შრომის მაღალ ნაყოფიერებას აღწევენ.

მოსკოვის კალინინის სახელობის ფაბრიკის მრთველის სერაფიმა კოტოვას ბრიგადამ იმის მეოხებით, რომ გაადიდა მანქანების მუშაობის სიჩქარე, გაზარდა ნართის გამოშვების წონა და შეამცირა წყვეტილობა დამატებით ძაფგამყოფთა დადგმით, მოწყობილობის ყველაზე მაღალ წარმადობას მიაღწია. კალინინის სახელობის ფაბრიკაში მრთველთა ყველა ბრიგადა რომ დაეუფლოს სერაფიმა კოტოვას ბრიგადის მუშაობის მეთოდს, შეიძლება დამატებით გამოუშვან იმდენი ნართი, რაც საკმარისი იქნება 200 ათასი მეტრი საკოსტიუმე შალეულის გამოსამუშავებლად.

მონინოს კომბინატის ოსტატის თანაშემწის ამხ. კაპრალოვის ბრიგადამ, შემოიღო რა საქსოვი დაზგების გადიდებული. რიცხვის მომსახურება და მოაწყო რა დაზგების სისტემატური გასინჯვა და აწყობა ზუსტად გრაფიკის მიხედვით, მიაღწია თვითეული დაზგის მაღალ წარმადობას. ამხ. კაპრალოვას ბრიგადის მიერ მიღწეულ დონემდე საქსოვი დაზგების წარმადობის გადიდება საშუალებას მისცემდა მარტო მონინოს კომბინატს დამატებით გამოემუშავებინა არსებული მოწყობილობით ერთ მილიონ მეტრამდე შალეული.

ფართო მოხმარების საქონლის მრეწველობის მუშებო, ინჟინრებო, ტექნიკოსებო და მოსამსახურეებო! მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი მოგიწოდებთ უფრო სწრაფად დაეუფლოთ მოწინავე საწარმოთა და წარმოების ნოვატორთა მუშაობის მეთოდებს, გაადიდოთ პროდუქციის გამოშვება მოწყობილობის თვითეულ ერთეულზე, ეკონომიურად გამოიყენოთ ნედლეული, გაადიდოთ ფართო მოხმარების საქონლის გამოშვება, გააუმჯობესოთ მისი ხარისხი და გააფართოოთ ასორტიმენტი!

შრომის ნაყოფიერების გადიდებაში, არსებულ საწარმოო ფართობებზე და მოწყობილობის თვითეულ ერთეულზე პროდუქციის გამოშვების გადიდებაში მნიშვნელოვან წარმატებებს აღწევენ აგრეთვე მრეწველობის სხვა დარგები — სატყეო, ქაღალდისა და ხის დამმუშავებელი, საშენი მასალების, სასურსათო საქონლის, ხორცის, რძისა და თევზის მრეწველობის წარმოების ნოვატორები და მოწინავე საწარმოები.

მოწინავე საწარმოთა და წარმოების ნოვატორთა გამოცდილება ავლენს შრომის ნაყოფიერების ზრდის უდიდეს რეზერვებს მრეწველობის ყველა დარგში, გვიჩვენებს, თუ რა წარმატებათა მიღწევა შეუძლიათ საბჭოთა ადამიანებს, თუ ისინი ჩინებულად არიან დაუფლებული ტექნიკას, იჩენენ შეუპოვრობას დასახული მიზნის მიღწევაში, დაუცხრომლად აუმჯობესებენ მუშაობის მეთოდებს. მოწინავეთა საწარმოო წარმატებები მაგალითია მრეწველობის ყველა მუშაკისათვის.

მრეწველობის ყველა მუშაკის, თვითეული მუშის, ინჟინრის, ტექნიკოსის, მოსამსახურის მოვალეობაა დაუცხრომლად გაადიდონ შრომის ნაყოფიერება, უფრო სწრაფად გაავრცელონ და დანერგონ წარმოებაში საუკეთესო საწარმოთა და წარმოების ნოვატორთა მოწინავე გამოცდილება. ამ კეთილშობილური ამოცანის შესრულებას უნდა მოხმარდეს მთელი ჩვენი ძალები და მიეცეს მთელი ჩვენი ყურადღება. ჩვენში არ უნდა იყოს არც ერთი ჩამორჩენილი საწარმო, არც ერთი მუშა, რომელიც არ ასრულებს გამომუშავების ნორმებს, არც ერთი ინჟინერი და ტექნიკოსი, რომელიც არ ეწევა შემოქმედებითს შრომას ახალი მანქანების, ნაწარმის, მასალის შესაქმნელად და მათი წარმოების მეთოდების გასაუმჯობესებლად.

ჩვენ მოვუწოდებთ მრეწველობის ყველა მუშას, ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკსა და მოსამსახურეს იბრძოლონ იმისათვის, რომ გაადიდონ პროდუქციის გამოშვება არსებულ საწარმოო ფართობებზე, მოწყობილობის თვითეულ ერთეულზე, გამოუშვან მეტი მაღალი ხარისხის პროდუქცია თვითეულ მუშაკზე.

ამ უკანასკნელ წლებში სახალხო მეურნეობის ყველა დარგმა მიიღო დიდძალი ახალი სრულყოფილი მანქანები და მექანიზმები. ფართო მასშტაბით მიმდინარეობს მძიმე და შრომატევად სამუშაოთა მექანიზაცია. განუხრელად მატულობს მრეწველობის ენერგოაღჭურვილობა.

მაგრამ ტექნიკური პროგრესის დარგში მიღწეულმა წარმატებებმა მეცნიერებისა და მრეწველობის ზოგიერთ მუშაკთა შორის წარმოშვა თვითდამშვიდების, ყოყოჩობისა და მკეიხარობის განწყობილება, რაც არ სჩევიათ საბჭოთა ადამიანებს და უცხოა მათთვის. ასეთი განწყობილება ვნებს ჩვენს საქმეს, აფერხებს ტექნიკურ პროგრესს. მას ბოლო უნდა მოეუღოთ სწრაფად და გადაჭრით. მრეწველობის მუშაკები მოვალენი არიან მუდამ და გულმოდგინედ ისწავლონ და ფართოდ გამოიყენონ ჩვენი ქვეყნისა და უცხოეთის მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევები, მთელი ძალებით დაიჩქარონ ტექნიკური პროგრესი, დაუცხრომლად ამდიდრონ სამშობლო ახალი აღმოჩენებით.

ჩვენ მოვუწოდებთ მეცნიერებისა და ტექნიკის მოღვაწეებს, უმაღლეს სასწავლებელთა მეცნიერ მუშაკებს, სამეცნიერო-საკვლევი ინსტიტუტების, საკონსტრუქტორო ბიუროების მუშაკებს, სამრეწველო საწარმოთა ინჟინრებსა და ტექნიკოსებს, გამომგონებლებსა და რაციონალიზატორებს გააძლიერონ მუშაობა ახალი მანქანების შესაქმნელად, მოქმედი მოწყობილობის გაუმჯობესებისა და მოდერნიზაციისათვის, ახალი მასალების და მათი წარმოების მეთოდების გამოსანახავად, აქტიურად დანერგონ წარმოებაში მეცნიერული აღმოჩენები და ტექნიკური მიღწევები, რადგან უნდა ახსოვდეთ, რომ ახალი მიღწევა სწრაფად რიდი ინერგება ცხოვრებაში, თუ არ ვაწარმოეთ ბრძოლა ძველის წინააღმდეგ. განსაკუთრებით საჭიროა უფრო სწრაფად გადავწყვეტოთ საწარმოო პროცესების კომპლექსური მექანიზაციისა და ავტომატიზაციის ამოცანები.

მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი აღნიშნავს, რომ სამინისტროების, მთავარსამმართველოების, ტრესტების, კომბინატების მუშაკები სუსტად მუშაობენ ახალი ტექნიკის საკითხებზე, მეტად არადამაკმაყოფილებლად აწყობენ იმას, რომ წარმოებამ ათვისოს მეცნიერებისა და მოწინავე გამოცდილების მიღწევები მაღალხარისხოვანი მანქანების, ახალი მასალების დარგში და რომ გაუმჯობესდეს ტექნოლოგიური პროცესები. ეს იმიტომ ხდება, რომ სამინისტროთა და უწყებათა მუშაობაში ჯერ კიდევ არ აღმოფხვრილა საწარმოებისადმი ხელმძღვანელობის კანცელარულ-ბიუროკრატული მეთოდები.

სამინისტროების, მთავარსამმართველოების, ტრესტების, კომბინატების მუშაკებო! მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი მოგიწოდებთ უფრო სწრაფად აღმოფხვრათ მრეწველობის ხელმძღვანელობაში არსებული ნაკლოვანებანი, აუმჯობესოთ და სრულყოთ მმართველობის აპარატის მუშაობა, შეამციროთ მისი შესანახავი ხარჯები.

მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირი მოუწოდებს სამინისტროების, მთავარსამმართველოების, ტრესტების, კომბინატების, საწარმოების ხელმძღვანელებს ჯეროვნად ჩაუდგნენ სათავეში მრეწველობაში ახალი ტექნიკის დანერგვის საქმეს, მოაწყონ მოწინავე გამოცდილების შესწავლა და ფართოდ გავრცელება.

ჩვენ მოვუწოდებთ სამრეწველო საწარმოთა მუშებს, ინჟინრებს, ტექნიკოსებსა და მოსამსახურეებს ულმობელი ბრძოლა გამოუცხადონ რუტინასა და დახავსებულობას, უფრო სწრაფად აითვისონ წარმოებაში ყოველივე ის ახალი, მოწინავე, რაც იქმნება ჩვენს სამეცნიერო-საკვლევ ინსტიტუტებში, საკონსტრუქტორო ბიუროებსა და საწარმოებში; მიაღწიონ ისეთ მდგომარეობას, რომ ახალი ტექნიკის დანერგვას აუცილებლად თან ახლდეს შრომისა და წარმოების გაუმჯობესება, საწარმოთა მართვის მეთოდების გაუმჯობესება. ახალი ტექნიკა მარტო ამ პირობით იქნება გამოყენებული სრულად.

ძვირფასო ამხანაგებო!

ახლა მეხუთე ხუთწლედის უკანასკნელ წელიწადში ვართ. მრეწველობა წარმატებით ასრულებს მეხუთე. ხუთწლიანი გეგმის დავალებას პროდუქციის გამოშვების გადიდების შესახებ. მაგრამ ჩვენი წარმატებანი მნიშვნელოვნად უფრო დიდი იქნებოდა, ყველა საწარმო რომ ასრულებდეს დაწესებულ სახელმწიფო გეგმას. ჩვენში კი იმ საწარმოებთან ერთად, რომლებიც მნიშვნელოვანი გადაჭარბებით ასრულებენ სახელმწიფო დავალებებს, კიდევ ბევრია ისეთი საწარმო, რომლებიც გეგმებს არ ასრულებენ და ამით აღღვევენ წარმოების სწორ მსვლელობას მრეწველობის მომიჯნავე დარგებში, დიდ ზიანს აყენებენ სახალხო მეურნეობას.

დროა ბოლო მოეღოს ისეთ სამარცხვინო მოვლენას, როგორიც არის გეგმის შეუსრულებლობა. საჭიროა გვახსოვდეს, რომ სახელმწიფო გეგმა კანონია, რომლის შესრულებაც ყველასთვის სავალდებულოა.

ჩვენ მოვუწოდებთ მრეწველობის ყველა მუშაკს უზრუნველყონ, რომ მიმდინარე წელს თვითეულმა საწარმომ, სამქრომ და უბანმა დაწესებული ნომენკლატურითა და ასორტიმენტით შეასრულოს გეგმა, გადაჭრით აღმოფხვრან უგეგმობა მუშაობაში, რაც მთელ რიგ საწარმოებშია, არ დაუშვან პროდუქციის უთანაბრო გამოშვება. მრეწველობის ბევრ დარგში და უწინარეს ყოვლისა მანქანათმშენებლობაში პროდუქციის თითქმის ნახევარს თვის მესამე დეკადაში უშვებენ. იერიშობანა მუშაობაში არ იძლევა შესაძლებლობას, რომ სწორად გამოვიყენოთ არსებული საწარმოო სიმძლავრეები, იწვევს მოწყობილობის არასრულ დატვირთვას, გაცდენას თვის დამდეგს და საზეგანაკვეთო მუშაობას თვის დამლევს, აგრეთვე ნაწარმის ხარისხის გაუარესებას; იერიშობანას დეზორგანიზაცია შეაქვს ჩვენს წარმოებაში და განსაკუთრებით ბავნე გავლენას ახდენს იმ ფაბრიკა-ქარხნებზე, რომლებიც სხვა საწარმოებთან კოოპერაციით მუშაობენ.

ჩვენ მოვუწოდებთ მრეწველობის მუშებს, ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკებსა და მოსამსახურეებს მიაღწიონ პროდუქციის წარმოების ზუსტ ორგანიზაციას და მის თანაბარ გამოშვებას, ახსოვდეთ, რომ ეს შეიცავს შრომის ნაყოფიერების გადიდების, პროდუქციის გამოშვების გადიდების მნიშვნელოვან რეზერვებს.

ძვირფასო ამხანაგებო!

მრეწველობის განვითარების წარმატებებზე და უწინარეს ყოვლისა მისი საფუძვლის — მძიმე ინდუსტრიის განვითარების წარმატებებზე დამოკიდებულია ჩვენი სამშობლოს ძლიერება და საბჭოთა ხალხის კეთილდღეობა. მაშნუ დავიშურებთ ძალებს, რათა უზრუნველყოთ სოციალისტური მრეწველობის შემდგომი აღმავლობა და ჩვენი სამშობლოს აყვავება.

ჩვენ ყველაფერი მოგვეპოვება, რაც კი საჭიროა იმისათვის, რომ სწრაფი ტემპით გავადიდოთ პროდუქციის გამოშვება, ვაუმჯობესოთ მისი ხარისხი, შევამციროთ თვითღირებულება, განუწყვეტლივ ვიაროთ წინ ტექნიკური პროგრესისა და შრომის ნაყოფიერების შემდგომი ზრდის გზით.

ჩვენ, მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირის მონაწილენი, მოვუწოდებთ სამრეწველო საწარმოთა ყველა მუშას, ინჟინერს, ტექნიკოსსა და მოსამსახურეს კიდევ უფრო ფართოდ გააჩაღონ სოციალისტური შეჯიბრება მეხუთე ხუთწლედის დავალებათა და 1955 წლის სახელმწიფო გეგმის ვადამდე შესრულებისათვის.

მივაღწიოთ იმას, რომ მრეწველობაში არ იყოს არც ერთი ჩამორჩენილი დარგი, არც ერთი ჩამორჩენილი საწარმო; ყველა საწარმოში გავავრცელოთ საუკეთესო კოლექტივების, წარმოების მოწინავეთა და ნოვატორთა მუშაობის გამოცდილება.

დავაჩქაროთ ახალი მანქანების, ნაწარმის, მასალების შექმნა და მათი წარმოების მოწინავე მეთოდების დანერგვა სახალხო მეურნეობაში.

გულმოდგინედ ვიბრძოლოთ შრომის ნაყოფიერების ყოველი ღონისძიებით გადიდებისათვის, ტექნიკის უკეთ გამოყენებისათვის, მოწყობილობის ერთეულზე და თვითეულ კვადრატულ მეტრ საწარმოო ფართობზე პროდუქციის გამოშვების გადიდებისათვის.

ავამაღლოთ წარმოებისადმი ხელმძღვანელობის დონე, უფრო ფართოდ გავაჩაღოთ კრიტიკა და თვითკრიტიკა, დაუცხრომლად ვიბრძოლოთ მუშაობის ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისათვის, რათა მივაღწიოთ ჩვენი მრეწველობის შემდგომ მძლავრ აღმავლობას.

ეჭვი არ არის, რომ მრეწველობის მუშაკები, მჭიდროდ დარაზმულნი კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის გარშემო, პირნათლად შეასრულებენ მათ წინაშე მდგომ ამოცანებს და ღირსეულ წვლილს შეიტანენ სოციალისტური სამშობლოს ძლიერების შემდგომი განმტკიცებისა და ჩვენი ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების საერთო საქმეში.

წინ, ახალი წარმატებებისათვის კომუნიზმის მშენებლობაში!

მიღებულია ერთხმად მრეწველობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო თათბირის მონაწილეების მიერ 1955 წლის 18 მაისს.

სსრ კავშირსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციების გაცვლის შესახებ

ამა წლის 17 მაისს ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩომ მოსკოვში სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა შემდეგი ნოტა საბჭოთა კავშირსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციების გაცვლის შესახებ:

„ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩო უდასტურებს თავის პატივისცემას სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტროს და პატივი აქვს დაიმოწმოს სამინისტროს 1955 წლის 10 მარტის ნოტა აითვას შტატის ქალაქ დემოინის გაზეთ „დე-მოინ რეჯისტრის“ წინადადების შესახებ — მოეწყოს სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციების გაცვლა საბჭოთა კავშირსა და შეერთებულ შტატებს შორის. საელჩო აგრეთვე იმოწმებს საუბრებს ასეთი გაცვლის შესახებ, რომლებიც მოხდა საელჩოსა და საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლებს შორის 1955 წლის 4 და 6 მაისს.

როგორც სამინისტროს 4 მაისს აცნობეს, შეერთებული შტატების მთავრობა კეთილმოსურნედ ეპყრობა სსრ კავშირისა და შეერთებულ შტატებს შორის სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციების გაცვლას. საბჭოთა მთავრობის იმ გადაწყვეტილების გამო, რომ გაცვლაში მონაწილეობისათვის დაინიშნოს ოფიციალური დელეგაცია, შეერთებული შტატების მთავრობა მზად არის სამსახურის ვიზები მისცეს საბჭოთა დელეგაციის წევრებს — სოფლის მეურნეობის დაახლოებით 10 სპეციალისტს მას შემდეგ, რაც სამინისტროსაგან მიიღებს ცნობას მათი გვარებისა და ოფიციალური სტატუსის შესახებ. შეერთებული შტატების მთავრობას მიაჩნია, რომ სასოფლო-სამეურნეო პირობების თვალსაზრისით საბჭოთა დელეგაციის მიერ შეერთებული შტატების ნახვისათვის ყველაზე შესაფერისი დრო იქნებოდა შუა ზაფხული. ამიტომ საჭიროა, რომ საბჭოთა დელეგაციამ თავისი ყოფნა შეერთებულ შტატებში დაგეგმოს დაახლოებით 1955 წლის 10 ივლისიდან 10 აგვისტომდე.

საბჭოთა დელეგაციის ოფიციალური სტატუსის გამო შეერთებული შტატების სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ხელს შეუწყობს შეერთებულ შტატებში საბჭოთა ჯგუფის მგზავრობისათვის საერთო მომზადებას. იგულისხმება, რომ მგზავრობის ძირითადი ნაწილი მოხდება აითვას შტატში, რომელშიც აითვას შტატის კოლეჯი, შეერთებული შტატების მთავრობის თხოვნით, გამოთქვამს მზადყოფნას გასწიოს შესაფერისი მზადება საბჭოთა დელეგაციის მისაღებად და მისი მგზავრობის მარშრუტის შესახებ. მგზავრობის მარშრუტში შეტანილი იქნება აგრეთვე მინესოტის შტატის უნივერსიტეტის დათვალიერება; აითვას შტატის ფარგლებს გარეთ სხვა რაიონებისა და ობიექტების ნახვა, რომლებიც საბჭოთა დელეგაციას დაინტერესებენ სოფლის მეურნეობის თვალსაზრისით, შეიძლება აგრეთვე მოეწყოს განზრახული მგზავრობის საერთო გეგმის ფარგლებში.

საბჭოთა კავშირის სანახავად ამერიკის ფერმერთა დელეგაციის შემადგენლობა, რომელიც არაოფიციალური სტატუსი ექნება, განისაზღვრება სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან, აითვას შტატის კოლეჯთან და სხვა არაოფიციალურ დაწესებულებებთან და ორგანიზაციებთან კონსულტაციით, რომლებიც დაკავშირებული არიან სოფლის მეურნეობასთან. შეერთებული შტატების მთავრობა მოხარული იქნებოდა, საბჭოთა მთავრობა რომ აცნობებდეს ამერიკის დელეგაციის დაახლოებით რიცხობრივ შემადგენლობას, რომლის მიღება მას შეუძლია, და ყველაზე ხელსაყრელ დროს იმისათვის, რომ ამერიკის დელეგაცია გაეცნოს საბჭოთა სასოფლო-სამეურნეო მეთოდებს.

თუმცა, როგორც აღნიშნულია ზემოთ, შეერთებული შტატების სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დაეკისრება საერთო საკონსულტაციო პასუხისმგებლობა ოფიციალური საბჭოთა დელეგაციის მგზავრობის მოწყობისათვის, შეერთებული შტატების მთავრობას სურს, რომ საბჭოთა ჯგუფის წევრებს ექნეთ მეტად ფართო შესაძლებლობანი უშუალოდ გაეცნონ შეერთებული შტატების ფერმებისა და იმ ობიექტების მუშაობას, რომლებიც მომსახურებას უწევენ სოფლის მეურნეობის მოთხოვნილებებს. ამის გათვალისწინებით და საქმის ტექნიკური მხარისადმი საბჭოთა სასოფლო-სამეურნეო ექსპერტების ინტერესის გათვალისწინებით შემუშავდება საბჭოთა დელეგაციის მგზავრობის პროგრამა, რომელიც შესაძლებლობას მისცემს დელეგაციის წევრებს გაეცნონ შეერთებული შტატების ფერმების მეთოდებს მათი გამოყენების მთელი კომპლექსით. აითვას შტატში, სადაც სასოფლო-სამეურნეო პირობების დიდი მრავალფეროვნებაა, საბჭოთა დელეგაციას უჩვენებენ მეთოდებსა და პროცედურებს, რომლებსაც იყენებენ სიმინდის წარმოებასა და ღორის და სხვა შინაური პირუტყვის გაზრდაში, აგრეთვე მთავარ როლს, რომელსაც სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში ასრულებენ ფერმები, რომლებიც ეკუთვნიან ამ ფერმებში მომუშავე ოჯახებს. შეერთებულ შტატებში სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ყველაზე ეფექტიანი დონე მიღწეულია ასეთი ფერმების ბაზაზე, რომლებიც მოქმედებენ საკუთარი ინიციატივით და თავიანთი შეზედულებით სარგებლობენ სასოფლო-სამეურნეო მომსახურებით, რასაც მათ უწევენ ადგილობრივი, შტატების, კოოპერაციული და მთავრობის დაწესებულებანი. შეერთებული შტატების მთავრობა მიესალმება შესაძლებლობას, რომელიც შეიქმნება საბჭოთა სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციის გამგზავრებასთან დაკავშირებით, უჩვენოს საბჭოთა ექსპერტებს ამერიკის ფერმების პრაქტიკის ეს და სხვა ასპექტები“.

ამა წლის 20 მაისს სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოს გადასცა შემდეგი შინაარსის საპასუხო ნოტა:

„საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის საგარეო საქმეთა სამინისტრო ამერიკის შეერთებული შტატების საელჩოს უდასტურებს თავის პატივისცემას და საელჩოს 1955 წლის 17 მაისის № 808 ნოტასთან დაკავშირებით პატივი აქვს აცნობოს შემდეგი.

საბჭოთა მთავრობა კმაყოფილებით იღებს ცნობად განცხადებას, რომელიც აღნიშნული ნოტა შეიცავს, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობა მზად არის სამსახურის ვიზები მისცეს საბჭოთა სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციის წევრებს ამერიკის შეერთებულ შტატებში გასამგზავრებლად. ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის წინადადების შესაბამისად საბჭოთა სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციის რიცხობრივი შემადგენლობისა და ამერიკის შეერთებულ შტატებში მისი ყოფნის ვადის შესახებ, საბჭოთა სასოფლო-სამეურნეო ორგანოები მზად არიან შეერთებულ შტატებში გაგზავნონ საბჭოთა სასოფლო-სამეურნეო დელეგაცია 10-12 კაცის რაოდენობით დაახლოებით ამა წლის 10 ივლისიდან 10 აგვისტომდე.

საბჭოთა სასოფლო-სამეურნეო დელეგაცია ამერიკის შეერთებულ შტატებში ყოფნის დროს მოსურნე იქნებოდა, საელჩოს ნოტაში აღნიშნული სასოფლო-სამეურნეო ობიექტების გარდა, ენახა აგრეთვე საწარმოები, რომლებიც ამზადებენ ტრაქტორებსა და სასოფლო-სამეურნეო მანქანებს, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოები, აგრეთვე სოფლის მეურნეობის პროდუქციის საცავები.

საბჭოთა მთავრობა მზად არის ვიზები მისცეს ამერიკის სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციის წევრებს დაახლოებით 12 კაცის რაოდენობით. საბჭოთა კავშირში ამერიკის დელეგაციის ჩამოსვლის ყველაზე შესაფერისი დროა შუა ზაფხული — დაახლოებით 15 ივლისიდან 15 აგვისტომდე.

საბჭოთა სასოფლო-სამეურნეო ორგანოები მზად არიან ამერიკის სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციას გააცნონ სრულიად საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენა მოსკოვში, მოსკოვის ტიმირიაზევის სახელობის სასოფლო-სამეურნეო აკადემია, სამეცნიერო-საკვლევი დაწესებულებანი, რომლებიც დაკავშირებული არიან სოფლის მეურნეობასთან, საბჭოთა მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების მეურნეობანი, აგრეთვე სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოები და სასოფლო-სამეურნეო მანქანათმშენებლობის საწარმოები.

საბჭოთა მთავრობას მიაჩნია, რომ სსრ კავშირსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის სასოფლო-სამეურნეო დელეგაციების გაცვლა ურთიერთსასარგებლო ღონისძიება იქნება“.

ახალი ხელსაწყოები მეჯალურგიაში

ლენინგრადი, 20 მაისი. (საკ.დესი). ვოროშილოვის სახელობის ქარხანაში დაამზადეს სხმის სიჩქარის განმსაზღვრელი ხელსაწყო. წინათ სხმის სიჩქარეს განუწყვეტელი პროცესის დროს დაახლოებით განსაზღვრავდნენ წამმზომის საშუალებით. ეს იწვევდა ტექნოლოგიის დარღვევას და ლითონის ხარისხის გაუარესებას. ახალი ხელსაწყო უჩვენებს ბოყვების ლითონით ავსების სიჩქარეს და იძლევა სიგნალს, თუ როდის უნდა იქნას გადაადგილებული სამსხმელო მანქანის მაგიდა. მისი დახმარებით ხდება სხმულთა, ნაჭედთა ხარისხის, ნაგლინის სისქის განსაზღვრა, აგრეთვე ფოლადის ნიშანდება.

ქარხანა „სვობოდამ“ აითვისა სხვადასხვა ელექტრონული პოტენციომეტრის გამოშვება. მათ იყენებენ ტექნოლოგიური პროცესების ავტომატური კონტროლისა და მოწესრიგებისათვის ლითონის, ნავთობის, ქიმიურ მრეწველობაში და სხვა დარგებში. საწარმოს კოლექტივმა დაიწყო ახალი ელექტრონული ხელსაწყოების გამოშვება, რომლებითაც განსაზღვრავენ თხევად ნივთიერებათა სიბლანტესა და მაღალ ტემპერატურას. ამ ხელსაწყოებს იყენებენ ბრძმედებში, თერ

დამახინჯებანი ჩაის ფოთლის მიმღებ პუნქტებში

ჩაის ფოთოლი მასობრივად არის შემოსული. მახარაძელებმა წელს უნდა მოკრიფონ და საბჭოფოს ჩაბარონ 22.800 ტონა ჩაის ხარისხოვანი ფოთოლი, გაზაღდა სოციალისტური შეჯიბრება ჩაის დროზე მოკრეფისათვის.

ლაითურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში ფოთოლი უსვამ არის შემოსული. ყოველდღე კრეფენ 10 ტონაზე მეტ ხარისხოვან ფოთოლს, მაგრამ მეურნეობას მუშახელი საკმაო რაოდენობით არა ჰყავს. ფოთლის კრეფის გადამწყვეტ დღეებში კი 3.000 მუშა დასჭირდება. ჯერჯერობით ამ მხრივ პრაქტიკული ნაბიჯი არ გადაუდგამთ. მეურნეობას სანახევროდაც არ ყოფნის საცხოვრებელი ბინები. ჯერ კიდევ გასული წლის სეზონში საქართველოს სსრ საბჭოთა მეურნეობების სამინისტრო შეპირდა მეურნეობას მუშებისათვის სპეცტანსაცმლის მიცემას. ჩაის კრეფის სეზონი ისე დამთავრდა, რომ სამინისტროს დაპირება არ შეუსრულებია. ამ მხრივ მდგომარეობა არადამაკმაყოფილებელია.

სოფელ გურიანთის მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობას „ზედობნის“ ტერიტორიაზე რამდენიმე ათეული ჰექტარი ჩაის საუკეთესო პლანტაციები აქვს. 11 მაისს დილით ჩაი შემოსული იყო საკრეფად, მაგრამ მკრეფავები არ ჩანდნენ. მერიისა და ნაღობილეების პლანტაციებს მოვლა-პატრონობა აკლიათ, ჩაის ბუჩქებს პირუტყვი ანადგურებს.

ზოგან არღვევენ ჩაის კრეფის წესებს, ფოთოლს კალათებს ნაცვლად მოკერილ ჩანთებში კრეფენ, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს ფოთლის ხარისხს. 12 მაისს შემოწმებით აღმოჩნდა, რომ დვაბზუს კოლმეურნეობის პლანტაციებში კოლმეურნეები „ჩანთაში“ კრეფდნენ ფოთოლს.

ამ დამამზადებელ პუნქტებში, სადაც სპეციალური ლაბორატორია არ არის, ფოთლის ხარისხისა და ზედაპირული სისველის რაოდენობის განსაზღვრას აწარმოებენ თვალზომით და დასველების ინტენსივობის მიხედვით. მაგრამ ჩაის პუნქტის ზოგიერთი გამგე არ იჩენს ობიექტურობას ამ საქმეში.

გურიანთის ჩაის ფაბრიკის მიმღებ პუნქტებში, რომლებიც ნაღობილეების კოლმეურნეობაში აქვთ მოწყობილი, მიუხედავად კარგი ამინდისა, ფოთლის საერთო წონას განსაზღვრულ პროცენტს მაინც აკლებენ ფოთლის ზედაპირული სისველის მომიზეზებით. მიემართოთ ფაქტებს. ნაღობილეების პირველი პუნქტის გამგემ ვ. თაბაგრიძემ 5 მაისს მიღებული 221 კილოგრამი ჩაის პირველი ხარისხის ფოთოლი ზედმეტი სისველის მომიზეზებით 5 პროცენტით ნაკლები აანგარიშა. ფოთოლი მთელ დღეს პუნქტში იყო, შემდეგ ფაბრიკის ცენტრალურ პუნქტში (გამგე ამხ. ი. ქოლენტი) გადაიტანეს, აქაც თითქოს ზედმეტი სისველის გამო 221 კილოგრამი ფოთოლი 205 კილოგრამად ჩათვალეს ფაბრიკის „სასარგებლოდ“. ასეთი „შეღავათები“ ფაბრიკის სასარგებლოდ გრძელდება სხვა დღეებშიც არა მარტო ნაღობილეების ჩაის მიმღებ პუნქტებში, არამედ გურიანთის ჩაის ფაბრიკის თითქმის ყველა პუნქტში.

ნასაკირალის ჩაის ფაბრიკას ფოთოლს აბარებენ ძიმითის, დვაბზუს, მელექედურის, წითელმთის კოლმეურნეობები, მაგრამ წელს კრეფის სეზონის დაწყებიდან დღემდე სისველის გამო არც ერთი კილოგრამი ფოთოლი არ ჩამოუკლიათ ჩამბარებლებისათვის ტენიანობის გამო,ეს სწორიც არის. მზიანი ამინდია, ფოთოლი არ არის ტენიანი. არც ბახვის ჩაის ფაბრიკას უწარმოებია ფოთლის ჩამოკლება.

გურიანთის ჩაის ფაბრიკის მიმღებ პუნქტში კი ზედაპირული სისველის მომიზეზებით კოლმეურნეობებს არც თუ მცირე პროცენტს უქვითავენ ჩაბარებული ფოთოლიდან.

გურიანთა, ნასაკირალი, ძიმითი, წითელმთა და სხვა სოფლები კლიმატური პირობების მხრივ ერთმანეთისაგან დიდად არ განსხვავდებიან. გაკვირვებას იწვევს გურიანთის ფაბრიკის მიმღები პუნქტების მოქმედება „სისველის გამო“ ჩაის ფოთლის დიდი რაოდენობით დაქვითვის შესახებ. განა ეს დასაშვებია?

ჩაის ფაბრიკების დამამზადებელ პუნქტებში ხარისხოვანი ჩაის მწვანე ფოთლის მიღების ინსტრუქცია ითვალისწინებს, რომ სისველის რაოდენობა ფოთლის საერთო წონიდან დაქვითება 3-10 პროცენტამდე, მაგრამ თუ ფოთლის ზედაპირულ სისველეს ადგილი არ ექნება, მაშინ მისი მომიზეზება საქმის ინტერესებით არ არის გამოწვეული. აღნიშნული ჩაის მიმღები პუნქტების გამგეების ასეთი არასწორი მოქმედება საზიანოა საქმისათვის.

ზოგიერთ კოლმეურნეობაში ჩაის შიმღები პუნქტების უქონლობის გამო კოლმეურნეებს რამდენიმე კილომეტრის მანძილზე უხდებათ მოკრეფილი ფოთლის მიზიდვა. ვაკიჯვრის ხრუშოვის სახელობის კოლმეურნეობაში მახვეს ჩაის ფაბრიკას ერთი მიმღები პუნქტი აქვს. კოლმეურნეებს 4-5 კილომეტრის მანძილზე უხდებათ ფოთლის გადაზიდვა, რაც იწვევს კოლმეურნეთა მოცდენას და მოკრეფილი ფოთლის ხარისხის გაუარესებას. ჯუმათის კოლმეურნეობაში კი კოლმეურნეებს 7-8 კილომეტრის მანძილზე უხდებათ ფოთლის მიზიდვა. ასეთი მდგომარეობა სხვაგანაც არის. ამ საკითხით უნდა დაინტერესდნენ საქართველოს ჩაის ტრესტის ხელმძღვანელები.

გ. ჩხაიძე.

„კომუნისტის“ ხაკ. კორესპონდენტი.

წყალტუბოს რაიონის სოფელ გვიშტიბის კაგანოვიჩის სახელობის კოლმეურნეობა იბრძვის იმისათვის, რომ წელს სახელმწიფოს ჩააბაროს 400 ტონა ჩაის მწვანე ფოთოლი ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 293 ტონისა. სურათზე: კოლმეურნე შ. შვანგირაძე, რომელიც ჩაის კრეფის დღიურ ნორმას წარმატებით ასრულებს.

ფოტო პ. ლუცენკოსი.

წერილები ყამირი მიწებიდან

კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის მოწოდებას ყამირი და ნასვენი მიწების ათვისების შესახებ აღფრთოვანებით შეხვდნენ ჩვენი რესპუბლიკის მედიცინის მუშაკები. ბევრმა მათგანმა სურვილი გამოთქვა სამუშაოდ წასულიყო ყამირ მიწებზე — დახმარებოდა ყამირი და ნასვენი მიწების ამთვისებელ ადამიანებს საპატიო ამოცანის შესრულებაში — პროდუქტების სიუხვის შექმნაში. ციმბირისაკენ, ყაზახეთისაკენ დაიძრნენ ენთუზიასტთა რაზმები.

რედაქცია მრავალ წერილს იღებს ყამირ მიწებზე წასული ადამიანებისაგან.

— 1954 წლის 7 მაისს საქართველოს მედიცინის მუშაკთა დიდ ჯგუფთან ერთად ყარაგანდის ოლქში ჩავედი, — წერს რედაქციას ყარაგანდის ოლქის ნურინსკის რაიონის სანეპიდსადგურის მთავარი ექიმი დ. ილაშვილი, — ოლქის მედიცინის მუშაკებმა გულთბილი შეხვედრა მოგვიწყეს. რამდენიმე დღის დასვენების შემდეგ სურვილისამებრ გაგვანაწილეს ნურინსკის, ასკაროვკის, ვოროშილოვის, ტელმანის და სხვა რაიონებში. ნურინსკის რაიონის ერთ-ერთი სოფლის საავადმყოფოში მუშობა დაიწყეს ექიმმა თ. პარფენოვამ, ექთანებმა ნ. გონგაძემ და თ. ნოდიამ. თბილისელები ე. ჩხეიძე, ო. ურუშაძე, გარდაბნელი ნ. პრასეიკოვა, ზათუმელი რ. ჯაში ახლადშექმნილი საბჭოთა მეურნეობის საფერშლო პუნქტების გამგეებად მუშაობენ. ნურინსკის რაიონულ საავადმყოფოში ექთანად მუშაობს ფოთელი ნ. მურღულია, ხოლო მისი ქმარი პედაგოგი მ. რურუა საშუალო სკოლაში ისტორიას ასწავლის. ყოველი ჩვენგანი გადიდებულ ხელფასს იღებს. უზრუნველყოფილი ვართ უფასო ბინით და გათბობით.

ჩვენს რაიონში, რომელიც 10 გამსხვილებულ კოლმეურნეობას, 3 მტს-ს და 12 საბჭოთა მეურნეობას აერთიანებს, გასულ წელს მარცვლეულის კარგი მოსავალი იქნა მიღებული. ახლა რაიონის მშრომელები ემზადებიან კიდევ უფრო მაღალი მოსავლის მისაღებად. ძალებს არ დავიშურებთ, რომ ხელი შეეუწყოთ მათს პატრიოტულ შრომას.

გასული წლის 14 დეკემბერს თბილისის საზოგადოებრიობამ გულთბილად გააცილა ახლადშექმნილი საავადმყოფოს სამედიცინო პერსონალი, რომელიც კოჩეტავის ოლქში (ყაზახეთის სსრ) გაემგზავრა. უფრო ადრე კი გაგზავნილ იქნა საავადმყოფოს მთლიანი მოწყობილობა. როგორც ექიმი რ. იაშვილი რედაქციას ატყობინებს, მოკლე დროში კოჩეტავის მეხოსტნეობისა და მერძევეობის საბჭოთა მეურნეობის ტერიტორიაზე მწყობრში ჩადგა ახალი საავადმყოფო — საქართველოს მედიცინის მუშაკთა მცირედი წვლილი ყამირი და ნასვენი მიწების ამთვისებელთა სამედიცინო მომსახურების საქმეში.

ახალ საავადმყოფოს აქვს საოპერაციო, შესახვევი, სამშობიარო, რენტგენის კაბინეტები, კლინიკურ-დიაგნოსტიკური ლაბორატორია, იზოლატორი, სამზარეულო და 6, პალატა. საავადმყოფოს მთელი სამედიცინო პერსონალი დაუღალავად შრომობს საბჭოთა ადამიანების ჯანმრთელობის დაცვისათვის.

საქართველოდან წარგზავნილთა პატრიოტული შრომის შესახებ სწერენ რედაქციას ყარაგანდის ოლქიდან რ. დუღაშვილი და ე. რთველიაშვილი, კუსტანაის ოლქიდან ლ. ღუღუნიშვილი. მათი მტკიცე გადაწყვეტილებაა თავდადებით იშრომონ და ამით თავიანთი წვლილი შეიტანონ დიადი საბჭოთა ქვეყნის ძლიერების შემდგომი განმტკიცების საქმეში.

ლიტერატურა და ხელოვნება

ქართული მოთხრობები სომხურ ენაზე

სომხეთის სახელმწიფო გამომცემლობა „ჰაიპეტჰრატმა“ ამ დღეებში სომხურ ენაზე გამოსცა ქართული მოთხრობების კრებული.

კრებულში შეტანილია იაკობ გოგებაშვილის „იავნანამ რა ჰქმნა“, ეკატერინე გაბაშვილის „მაგდანას ლუარჯა“, ნიკო ლომოურის „ქაჯანა“, და „ალი“, გიორგი წერეთლის „რუხი მგელი“, ეგნატე ნინოშვილის „ალიიანტომის ტბა“, დავით კლდიაშვილის „ბაკულას ღორები“, ილია ჭავჭავაძის „სარჩობელაზე“, ვაჟა-ფშაველას „სათაგური“, „უძლური ვირი“ და „შვლის ნუკრის ნაამბობი“, ვასილ ბარნოვის „იხნის ცისკარი“, აკაკი წერეთლის „ბაში-აჩუკი“. მოთხრობებს წამძღვარებული აქვს მოკლე ბიოგრაფიული ცნობები ავტორების შესახებ.

კრებული შედგენა და ორიგინალიდან თარგმნა ჰ. აგულიანმა.

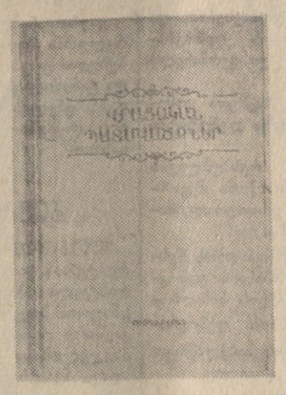

★

მეგობრობის კონცერტები

20 მაისს საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის საზაფხულო თეატრში გაიმართა თბილისში სადგასტროლოდ ჩამოსული სომხეთის ფილარმონიის სიმფონიური ორკესტრის პირველი კონცერტი.

კონცერტის დაწყების წინ გამოვიდა სომხეთის სსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე გ. ტიგრანოვი, რომელმაც დამსწრეთ გააცნო სომხური საბჭოთა მუსიკის განვითარების გზები. სტუმრებს მიესალმა საქართველოს ფილარმონიის დირექტორი ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე გ. კოკელაძე.

კონცერტზე შესრულებულ იქნა სომეხი კომპოზიტორების ე. მირზოიანის, ა. არუთიუნიანის, ლ. სარიანის, ა. დოლუხანიანის და სხვათა ნაწარმოებები.

საქართველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანის ფილარმონიებმა დასახეს კონცერტების ციკლის მოწყობა, რომლებიც ხელს შეუწყობს ამიერკავკასიის რესპუბლიკების მუსიკალურ კულტურათა გაცნობას.

ამჟამად ერევანში გამოდის საქართველოს სახელმწიფო სიმფონიური ორკესტრი სტალინური პრემიის ლაურეატის შ. აზმაიფარაშვილისა და რუსპუბლიკის სახალხო არტისტის ო. დიმიტრიადის ხელმძღვანელობით და ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის თეატრისა და საქართველოს ფილარმონიის სოლისტების მ. ნაკაშიძის, ნ. მიქელაძის, გ. ქავთარაძის, თ. ამირაჯანოვის, კომპოზიტორების ა. ბალანჩივაძის, ა. მაკავარიანისა და სხვ. მონაწილეობით. (საქდესი).

ფართოდ გავშალოთ ტურისტულ-საექსკურსიო საქმიანობა

ტურისტებისა და ექსკურსანტების ნორმალური მომსახურების უზრუნველსაყოფად პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭოს საქართველოს ტურისტულ-საექსკურსიო სამმართველოს აქვს 14 ტურისტული ბაზა, 10 ფილიალი, 2 საექსკურსიო ბაზა და ერთი ავტობაზა, რომლებიც განლაგებულნი არიან რესპუბლიკის თითქმის ყველა კუთხეში. ისინი მომსახურებას უწევენ საკავშირო მნიშვნელობის 14 მარშრუტს.

ტურისტთა გაზრდილი მოთხოვნილების დაკმაყოფილების მიზნით 1953 წელს გაიხსნა ახალი ჩათვლითი მარშრუტი, რომელიც იწყება ალაგირში, და ცეის, ზარომაგის, ზაკის, როკის უღელტეხილის, ჯავისა და გორის გავლით თავდება ქალაქ სოხუმში.

წელს კიდევ გაიხსნა ერთი ახალი ჩათვლითი მარშრუტი № 80, რომელიც იწყება ბაკურიანიდან და გაივლის ცხრაწყაროს, ახალქალაქს, ვარძიას, ხერთვისს, ასპინძას, ახალციხეს, ზეკარის უღელტეხილს, კურორტ საირმეს, მაიაკოვსკს, ქუთაისს.

მიუხედავად იმისა, რომ შარშან ტურისტული სეზონი კარგი მაჩვენებლებით დავამთავრეთ, ტურისტულ-საექსკურსიო მუშაობაში მაინც სერიოზული ნაკლოვანებანი იყო. არასაკმაო ყურადღება ექცეოდა ტურიზმის პროპაგანდის საქმეს, რის გამო 1954 წლის მანძილზე მარშრუტებზე გატარებული 54 ათასი კაციდან ადგილობრივი მოსახლეობა და მუშა-მოსამსახურეები მხოლოდ 2-3 პროცენტს შეადგენდნენ. ზოგიერთ ბაზაში სამუშაოდ დაშვებულ იქნენ შეუფერებელი პირები, რომელთა სუსტი მუშაობა კანონიერ უკმაყოფილებას იწვევდა ტურისტებში.

მცხეთის, ყაზბეგისა და ბაკურიანის ტურბაზებში სუსტი იყო კულტურულ-მასობრივი მუშაობა, არარეგულარულად აწყობდნენ ლექცია-მოხსენებებს. სოხუმისა და გაგრის ტურბაზებში იყო ექსკურსიების ჩაშლისა და დაგვიანებით მოწყობის შემთხვევები. ათონის, მწვანე კონცხის, სოხუმის, გაგრისა და თბილისის ტურბაზებში მშენებლობაზე და გათბობაზე მოხდა გადახარჯვა და სხვ.

უკვე დაიწყო 1955 წლის ტურისტული სეზონი. სოხუმის ტურბაზამ მიიღო ტურისტთა პირველი ნაკადი. ივნისამდე საქართველოს ყველა ბაზაში ჩამოვლენ ტურისტები, რომლებიც ბუნებრივია, უფრო მეტს მოითხოვენ ტურისტული ბაზებისაგან, ვიდრე შარშან.

სწორედ ამიტომ ჩვენი სამმართველოსა და ტურისტულ-საექსკურსიო ბაზების გადაუდებელი ამოცანაა შარშან დაშვებულ ნაკლოვანებათა გათვალისწინებით წელს უკეთესად მოაწყონ ტურისტთა მომსახურება.

საჭიროა შესაფერისი კადრებით ბაზების ამთავითვე დაკომპლექტება, მეთოდური და საექსკურსიო მუშაობის ხარისხის ყოველმხრივ ამაღლება, მიმდინარე და კაპიტალური რემონტის დროულად და მაღალხარისხოვნად ჩატარება, ტრანსპორტის წესრიგზე მოყვანა, ბაზების რბილი და მაგარი ინვენტარით შევსება, ტურისტთა კვების საქმის გაუმჯობესება.

აუცილებელია სამმართველოს მეთოდურმა სექტორმა და ბაზების დირექტორებმა გადამჭრელი ზომები მიიღონ ტურიზმის პროპაგანდის მოწოდების სიმაღლეზე დაყენებისათვის, რისთვისაც უახლოეს ხანში უნდა გამოიცეს მეთოდური ხასიათის ბროშურები, პროსპექტები და გზამკვლევები.

გარდა ამისა, ადგილობრივი მოსახლეობის ტურისტულ-საექსკურსიო საქმიანობაში ფართოდ ჩაბმის უზრუნველყოფისათვის ტურისტულ-საექსკურსიო ბაზებმა, ნებაყოფლობით სასპორტო საზოგადოებებთან ერთად, ადგილობრივი პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციების დახმარებით სათანადო ახსნა-განმარტებითი მუშაობა უნდა გასწიონ უმაღლესი სასწავლებლების სტუდენტთა და საწარმო-დაწესებულებების მუშა-მოსამსახურეთა შორის ტურისტული მოგზაურობის მნიშვნელობის შესახებ, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოში ტურიზმის ფართოდ დანერგვას.

ს. კოტრძაძე,

საკავშირო პროფსაბჭოს საქართველოს ტურისტულ-საექსკურსიო სამმართველოს უფროსი.

მეშახტეთა დასვენება

ტყიბული. (საკ. კორ.). ყოველწლიურად მრავალი მეშახტე ისვენებს ჩვენი ქვეყნის საუკეთესო კურორტებზე. გასულ წელს მარტო ლენინის სახელობის შახტის 110 მეშახტემ თავისი შვებულება სანატორიუმებსა და დასასვენებელ სახლებში გაატარა. წელს 130-ზე მეტი მეშახტე დასვენებს სოჩში, გაგრაში, წყალტუბოში, კისლოვოდსკში, ქობულეთში, ბორჯომში და სხვა კურორტებზე. სოჩში უკვე ისვენებდა მოწინავე მებიგე კ. დარსაძე, წყალტუბოში — მეორე უბნის მნგრეველი გ. გიგაშვილი და ცვლის უფროსი გ. კობახიძე. კურორტებზე ისვენებდნენ აგრეთვე მეშახტეები ნ. ტურტა, კ. ფუტკარაძე და სხვები. გაგრის დასასვენებელ სახლში იყოფებოდა ახალგაზრდა ნოვატორი მნგრეველი ზ. მელაშვილი.

საყურადღებო „წვრილმანები“

ტრაქტორმა 40 წუთს იმუშავა...

გაზაფხულის ერთ მშვენიერ დღეს საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილემ ამხ. ს. ვაჩეიშვილმა მრავალ ჟურნალისტთან ერთად ასეთი შინაარსის წერილიც მიიღო: „სამტრედიის მტს-ის დირექცია მოგახსენებთ, რომ მიმდინარე წელს ჩვენმა მტს-მა ს-80 ტრაქტორის ძრავი შესაკეთებლად ჩაბარა დიღმის სარემონტო სახელოსნოს. შეკეთების ღირებულება მთლიანად გადავიხადეთ. ტრაქტორზე დაყენებულმა ამ ძრავმა მხოლოდ 40 წუთს იმუშავა“.

სამტრედიის მტს-ის დირექტორის ამხ. ა. დუნდუას ამ ბარათს გაუკეთდა პირველი წარწერა: „ამხ. ალავერდაშვილს. გთხოვთ განიხილოთ და ცუდი რემონტის ჩამტარებლები დასაჯოთ. განმეორებითი რემონტი გაკეთდეს, მმკ-ს ხარჯზე. ს. ვაჩეიშვილი“.

ამ რეზოლუციის ქვემოთ გაჩნდა მინაწერი: „შეთანხმებულია ამხ. კალატოზიშვილთან, რომ გამოუცვალოს ძრავი სამტრედიის მტს-ს. მდივანს, საქმეში, ა. რუხაძე“.

ეს არის და ეს.

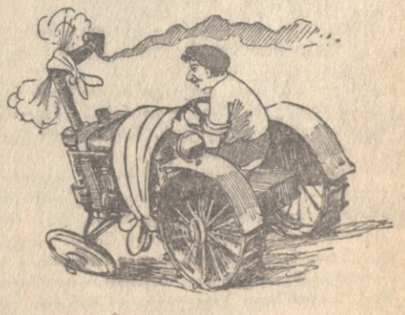

სამინისტროს მუშაკებს დაავიწყდათ წუნის მკეთებლები, ალარ იხრუნეს განკარგულების ბოლომდე შესრულებისათვის, ან იქნებ მტს-ის მუშაკები სტუდიან, იქნებ მათ იცუღლუტეს? ნუთუ ასე ხელგაშლილად უნდა ვხარჯოთ საბჭოთა მანეთები?

ამ პატარა ბარათის ისტორიის გაცნობისას კაცს ძალაუნებურად გაახსენდება დიდი რუსი მწერლის ა. გრიბოედოვის კომედიის გმირის ფამუსოვის სიტყვები:

„ჩემთვის ერთია, ეგ ქალალდები
უსაბუთოა, თუ საბუთებით...
მე ჩვეულება ამნაირი მაქვს:
ხელს თუ მოვაწერ — მერე მშვიდობით...“

★

„კეთილი“ მეზობლები

ბევრი ანდაზა და თქმულება არსებობს „კეთილი“ მეზობლების შესახებ. მართალია, ჩვენში ამგვიანდა-ლა არიან ჭიქვეული, მოკაშმე ან თაღლითის ხელშემწყობი მეზობლები, მაგრამ ისინი, სამწუხაროდ, იქა-იქ მაინც მოიძებნებიან...

ანიკო მღინარაძე-მოშიაშვილი (ყელიაბოვის ქ. № 15) ხშირად ლაპარაკობს თავის კარგ, გულსმესაიდუმლე მეზობლებზე. თურმე აი რაში ყოფილა მათი სიკარგე. ამას წინათ ანიკო მოსკოვში გაემგზავრა და იქიდან ძვირფასი სამრეწველო საქონლით სავსე ამანათები გამოგზავნა. თბილისში ეს ამანათები ანიკოს „კეთილმა“ მეზობლებმა ე. ბაღდავაძემ, ს. ამირაჯანოვმა, ბ. ნეკრასოვმა მიიღეს. მიიღეს და ერთიც არ უკითხავთ: რატომ იყო გაფორმებული ამანათები მათ სახელზე?!

მაგრამ მოხდა პირიქითაც: ანიკოს მიერ მოსკოვიდან გამოგზავნილი სოჯალხო ნივთების მისადებად ფოსტაში მისი ერთ-ერთი მეზობელი დაიბარეს.

— ხაბურზანია თქვენ ბრძანდებით? — ზრდილობიანად ჰკითხეს ფოსტის მუშაკებმა.

— დიახ, — უპასუხა მან.

— პასპორტი თან გაქვთ?

— რისთვის გეკითხებათ? — გაოცდა ხაბურზანია.

— მაღარიჩი გეკუთვნით, ძვირფასი ამანათი მოგივიდათ...

ხაბურზანიამ მხრები აიჩეჩა: საიდან, ვისგან, როგორ... „სახიფათო ამანათია“ — ჩაილაპარაკა და წარბშეკრულმა დატოვა ფოსტა...

მოსკოვიდან ამანათის უხვად გზავნაში ანიკოს აც სონია გაზნელოვი ჩამორჩა (ქვემო გომის ქუჩა № 4/3). მეზობლები თ. ბინაშვილი და ო. ვართანოვი მალ-მალე მიდიოდნენ ფოსტაში და გამოჰკითხდათ ამანათები, თანაც მოუთმენლად მოელოდნენ სონიას ჩამოსვლას, რომ სიხარულით მოეხსენებინათ მისთვის.

— ძვირფასო სონია, ხელუხლებლად ჩაბარეთ თქვენი ამანათები...

სონიაც კმაყოფილებით ჩაიღიმებდა და ისე მიუგებდა:

— ჩემო კეთილო მეზობლებო, ამ ამანათებს რა მანეთები მოაქვს, ეს ხომ თქვენც კარგად იცით...

შემოსავლის იოლი წყაროს მოყვარულნი ანიკო და სონია საბურთალოს ბაზარში სპეკულანტურ ფასებში ჰყიდიან ამანათებით გამოგზავნილ სამრეწველო საქონელს... მაგრამ კოკა წყალს ყოველთვის როდი მოიტანს!

ნათქვამია: სპეკულანტმა ერთი ცოდვა ქნა, სპეკულანტის დამფარავმა კი ათასი. სპეკულაციის წინააღმდეგ ბრძოლის დროს სპეკულანტთა ხელისშემწყობი „კეთილი“ მეზობლებიც არ უნდა დავივიწყოთ.

ა. სხვაველი.

ატომური ენერგია და მედიცინა

იმ დროს, როდესაც ამერიკელი იმპერიალისტები ატომური ომისათვის ემზადებიან და ეშვიდობისმოყვარე ხალხს გაეღტეს უქადიან, ჩვენს ქვეყანაში გაეხოველებული მუშაობა წარმოებს თანამედროვე მეცნიერების უდიდესი მონაპოვრის — ატომური ენერგიის მშვიდობიანი მშენებლობის საქმეში გამოყენებისათვის. ამას ატომიკეს ატომური ენერგიით მსოფლიოში პირველი, დიდი სიმძლავრის ელექტროსადგური ამუშავება, რითაც ჩვენ რეალური ნაბიჯი გადავდგით ატომური ენერგიის მშვიდობიანი გამოყენების საქმეში.

ატომური ფიზიკის ურთულეს დარგში უკანასკნელ წლებში მოპოვებულმა მიღწევებმა, რომელებმაც გახსნა ატომის საიდუმლოება, დიდი გავლენა მოახდინა ბიოლოგიისა და მედიცინის განვითარებაზე. ამ მხრივ აღსანიშნავია გამოჩენილი ფრანგი ფიზიკოსის და მშვიდობისათვის მებრძოლის ფრედერიკ ჟოლიო-კიურის აღმოჩენა, რომელიც XX საუკუნის პირველი ნახევრის აღმოჩენათა შორის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესია. მან თავის მეუღლესთან ირენ კიურისთან ერთად დაამტკიცა ქიმიური ელემენტების ახალი ნარსახეობის, ეგრეთწოდებული იზოტოპების ხელოვნურად მიღების შესაძლებლობა.

ხელოვნურად მიღებული ქიმიური ელემენტები ანუ იზოტოპები თავიანთი ქიმიური თვისებებით დიდად არაფრით განსხვავდებიან ბუნებაში არსებული იმავე ელემენტებისაგან. განსხვავება მხოლოდ იმაშია, რომ ისინი არადგრად სისტემებს წარმოადგენენ და ატომური დაშლით ხასიათდებიან. ხელოვნურად მიღებული იზოტოპების დაშლას თან ახლავს გამოსხივება, რასაც რადიაქტიურ გამოსხივებას უწოდებენ. ეს უკანასკნელი, ე. ი. ატომურ დაშლასთან დაკავშირებული რადიაქტიური გამოსხივება წარმოადგენს ერთგვარ „ნიშანს“, რომლითაც მისი გარჩევა არარადიაქტიური ატომებისაგან თავისუფლად შეიძლება. რადიაქტიურ იზოტოპებს, აღნიშნული თვისების გამო, ფართოდ იყენებენ ბიოლოგიისა და მედიცინის სხვადასხვა დარგში.

რადიაქტიური იზოტოპებით ანუ, როგორც ამას ხშირად ეძახიან, ნიშანდებული ატომებით შეგვიძლია დავნიშნოთ ადამიანის და ცხოველის ორგანიზმში შეყვანილი ყველა ნივთიერება და გამომასხივებელი თვისების საშუალებით თვალყური ვადევნოთ მათ მიერ გავლილ გზას, ორგანოებში და ქსოვილებში განაწილებას, გამოყოფას და სხვ.

მაგალითად, ჩვენ გვაინტერესებს საკვებთან მიღებული სუფრის მარილის მიერ ორგანიზმში გავლილი გზა — მისი განაწილება, გამოყოფის სიჩქარე და ა. შ. ამ მიზნით გამოსაკვლევ პირს ვაძლევთ რადიაქტიური ნატრიუმით ნიშანდებულ სუფრის მარილს, რომელსაც ჩვეულებრივი სუფრის მარილისაგან განსხვავებით დაემატება მხოლოდ გამოსხივების თვისება და სწორედ ამ ნიშნით ადვილად გავარჩევთ მას ორგანიზმში მყოფი სხვა ნივთიერებებისაგან, უტყუარად და ზუსტად დავაკვირდებთ მთელ მის გაელილ გზას და გამოყოფის სიჩქარეს.

ასეთი წესით დიდი სიზუსტით შეგვიძლია ვაწარმოოთ დაკვირვება ცოცხალ ორგანიზმში შეყვანილ ყველა ნივთიერებაზე: საკვებზე, სამკურნალო წამლებზე, ფხამებზე, დაავადების გამომწვევ მიკრობებზე და სხვ.

იმისათვის, რომ ადამიანის ორგანიზმზე სამკურნალო წამლების მოქმედების ზები უფრო მეტი სიზუსტით იქნას შესწავლილი, თანამედროვე მედიცინა შეიარაღდა რადიაქტიური თვისებებით ნიშანდებული მრავალი სამკურნალო პრეპარატით, რომელთა საშუალებით შესაძლებელია ამ მხრივ ბევრი დღემდე გადაუჭრელი საკითხის წარმატებით გადაწყვეტა. მაგალითად, თუ გვაინტერესებს პენიცილინის ან სტრეპტომიცინის ორგანიზმში განაწილების, მისი ამა თუ იმ ორგანოში შეღწევადობის, გამოყოფის სიჩქარის და სხვა შესწავლა, ამისათვის აღნიშნულ პრეპარატებში შევიყვანთ რადიაქტიური წყალბადის ატომებს, რითაც ისინი ნიშანდებული გახდებიან ანუ შეიძენენ გამოსხივების თვისებას, რომლის წყალობით მათი ორგანიზმში ადმოჩენა და ამრიგად ზემოთ აღნიშნული საკითხების შესწავლა ადვილი ხდება.

ასევე შეიძლება დანიშნულ იქნას სხვადასხვა დაავადების გამომწვევი მიკრობები: ტუბერკულოზის ჩხირი, დეზინტერიის ბაცილები და სხვ., რომლების ცხოველთა ორგანიზმში შეყვანით შესაძლებელია ბევრი საინტერესო საკითხის შესწავლა.

ამრიგად, ნიშანდებული ატომების გამოსხივების თვისება თავისებური შუქურაა, რომელიც ანათებს ორგანიზმში შეყვანილი ჩვენთვის საინტერესო ნივთიერებების და მიკრობების გავლილ გზას და შესაძლებლობას გვაძლევს შევისწავლოთ ადამიანის ორგანიზმში მიმდინარე ესეთი პროცესები, რომლებიც დღემდე არსებული კვლევის მეთოდებით მიუღწეველი იყო.

საუკეთესო შედეგებია მიღებული რადიაქტიური იზოტოპების პრაქტიკულ მედიცინაში გამოყენებით. აქ მათ დიდი სამსახურის გაწევა შეუძლიათ, როგორც დიაგნოზურ, ისე მთელ რიგ დაავადებათა მკურნალობის საქმეში.

ნიშანდებული ატომებით შესაძლებელია დიდი სიზუსტით განვსაზღვროთ სისხლის ნაკადის სისწრაფე, რაც ადამიანის გულის მუშაობის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მაჩვენებელს წარმოადგენს. ამ მიზნისათვის ავადმყოფს იღაყვის ვენაში უნდა შევიყვანოთ რადიაქტიური ნატრიუმის შემცველი სუფრის მარილის ხსნარი, ხოლო სხეულის გარკვეულ ადგილზე ვათავსებთ მრიცხველს, რომელიც იმ წამშივე დაიწყებს გამოსხივებული ატომების აღრიცხვას, როგორც კი მასთან სისხლის ნაკადთან ერთად ჩვენს მიერ შეყვანილი ხსნარი გაიელის. დრო, რომელიც ხსნარის შეყვანიდან მის გარკვეულ უბანზე გამოჩენამდე გაიელის, მიგვითითებს სისხლის ნაკადის სიჩქარეზე, რომლის შენელებას ან აჩქარებას გარკვეული დიაგნოზური ღირებულება აქვს.

თანამედროვე კლინიკის უძვირფასეს შენაძენს წარმოადგენს აგრეთვე ფარისებრი ჯირკვლის ფუნქციური მდგომარეობის გამოსაკვლევი ანალოგიური მეთოდი, რომელიც დღემდე ამ მიზნისათვის მოწოდებულ ყველა მეთოდთან შედარებით, მისი უაღრესი სიზუსტისა და სიმარტივის გამო, დიდი უპირატესობით სარგებლობს. ამისათვის ავადმყოფს ძალიან მცირე დოზით ვაძლევთ რადიაქტიურ იოდს. იმ შემთხვევაში, თუ ფარისებრი ჯირკვალი დიდი რაოდენობით შეითვისებს ჩვენ მიერ შეყვანილ ნიშანდებულ ატომებს, რასაც მრიცხველის ფარისებრი ჯირკვლის მიდამოზე მოთავსებით გავიგებთ, დავასკვნით, რომ მისი ფუნქცია მომატებულია და, პირიქით, ეს მეთოდი იმდენად მარტივი და მოსახერხებელია, რომ მისი გამოყენება შეიძლება ამბულატორიულადაც და, რაც მთავარია, შესაძლებელს ხდის მასობრივი კვლევის ჩატარებას, რაც ხელს შეუწყობს ფარისებრი ჯირკვლის დაავადებათა ადრეული ფორმების გამოვლინებას, რომლის დიაგნოზის დასმა არც თუ ისე ადვილი საქმეა. არაერთი შემთხვევა გვქონია, როცა ავადმყოფები მცდარი დიაგნოზის გამო თვეების განმავლობაში სხვადასხვა სამკურნალო დაწესებულებაში უმიდეგოდ მკურნალობდნენ, აღნიშნული მეთოდით გამოკვლევამ გამოავლინა მათი ფარისებრი ჯირკვლის დაავადება და ამ მიმართულებით ჩატარებულმა მკურნალობამ სასურველი შედეგი გამოიღო.

**ნიშანდებულ ატომებით წარმატებით იყენებენ თავის ტვინის სიმსივნეთა აღმოსაჩენად. ეს მეთოდიც ძალიან ადვილი და მოსახერხებელია. ავადმყოფს აძლევენ ისეთ რადიაქტიურ იზოტოპს, რომელიც უპირატესად სი

ავსტრიაში საბჭოთა ინფორმაციის სამსახურის ცნობა

ვენა, 20 მაისი. (საკდესი). საბჭოთა ინფორმაციის სამსახურის ცნობით, სსრ კავშირის უმაღლესმა კომისარმა და საგანგებო და სრულუფლებიანმა ელჩმა ავსტრიაში ი. ი. ილიჩოვმა დღეს, 20 მაისს, ინახულა ავსტრიის რესპუბლიკის ფედერალური კანცლერი ბინიულიუს რააბი და აცნობა, რომ საბჭოთა სამხედრო კომენდატურები ავსტრიიდან საბჭოთა ჯარების გაყვანამდე დარჩებიან აღმოსავლეთ ავსტრიის მხოლოდ იმ ქალაქებსა და მაზრებში, სადაც ამჟამად საბჭოთა ჯარის ნაწილები არიან. ამასთან დროებით დარჩენილი საბჭოთა სამხედრო კომენდატურების ფუნქციები განსაზღვრული იქნება მხოლოდ გარნიზონის სამსახურის შესრულებით, რაც დაკავშირებულია ჯარების ყოფნასთან.

კომენდატურები აღარ განახორციელებენ კონტროლს ავსტრიის ადგილობრივი ადმინისტრაციის საქმიანობისადმი.

საბჭოთა კავშირ-არგენტინის საავიაჭრო ურთიერთობა

ბუენოს-აირესი, 19 მაისი. (საკდესი). საბჭოთა კავშირ-არგენტინის საავიაჭრო მოლაპარაკების შედეგად ამა წლის 19 მაისს ბუენოს-აირესში ხელი მოაწერეს ოქმს საბჭოთა კავშირსა და არგენტინას შორის 1955 წელს საქონელბრუნვის შესახებ.

არგენტინა სსრ კავშირს მიაწვდის მატყლს, მსხვილ ტყავნედლეულს, სელის ზეთს, ხორცსა და სხვა საქონელს.

საბჭოთა კავშირი არგენტინას მიაწვდის ნავთობპროდუქტებს, შავი ლითონების ნაგლინს, თუჯს, დახვრხილ ხე-ტყეს, მანქანებს, მოწყობილობასა და სხვა საქონელს.

ოქმს ხელი მოაწერეს: საბჭოთა კავშირის მხრივ — სსრ კავშირის საგარეო ვაჭრობის მინისტრის მოადგილემ მ. რ. კუზმინმა და სსრ კავშირის ავიაჭრო წარმომადგენელმა არგენტინაში ა. ნ. მანეულმ; არგენტინის მხრივ — მინისტრებმა: საგარეო საქმეთა — რემორინმ, სახელმწიფო ბიუჯეტისა — ბონანმ, ფინანსთა — რევესტიდმ, ვაჭრობისა — ბალარეამ, მრეწველობისა — სანტოსმა და სოფლის მეურნეობისა — ოგანმა.

საბჭოთა მსახიობების კონცერტები გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში

ბერლინი, 20 მაისი. (საკდესი). გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში იმყოფება საბჭოთა მსახიობების ჯგუფი, რომელიც გერმანია-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის საზოგადოების მოწვევით ჩამოვიდა ფაშიზმისაგან გერმანიის განთავისუფლების მე-10 წლისთავის დღესასწაულთან დაკავშირებით. ჩამოსულ საბჭოთა მსახიობებს შორის არიან — რუსეთის სფსრ და სომხეთის სსრ სახალხო არტისტი პ. ლისიციანი, ლენინგრადის ს. მ. კიროვის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის მსახიობი სტალინური პრემიის ლაურეატი ბ. კალიადა, საკავშირო და საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატი მოსკოვის სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორი ი. ზაკი, რუსეთის სფსრ დამსახურებული არტისტი რ. სტრუჩკოვი, რუსეთის სფსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე დირიჟორი ნ. ანოსოვი, ბოროდინის სახელობის კვარტეტი, ვიოლინისტთა საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატი მ. ვაიმანი და სხვები.

გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში ყოფნის დროს საბჭოთა მსახიობებმა კონცერტები გამართეს რესპუბლიკის მთელ რიგ ქალაქებში — ბერლინში, კარლ-მარქს-შტადტში, მაგდებურგში, როსტოკში, ერფურტში, ვაიმარსა და სხვა ქალაქებში.

საბჭოთა მსახიობების ყველა კონცერტმა დიდი წარმატებით ჩაიარა.

უახლოეს დღეებში საბჭოთა მსახიობები კონცერტებს გამართავენ ლაიპციგში, დრეზდენში, იენაში, ხოლო 25 მაისს გაიმართება საბოლოო კონცერტი გერმანიის სახელმწიფო ოპერაში, ბერლინში.

გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო პალატამ მოიწონა ვარშავის ხელშეკრულება

ბერლინი, 20 მაისი. (საკდესი). დღეს ბერლინში გაიხსნა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო პალატის მორიგი სხდომა. სახალხო პალატის სხდომის დღის წესრიგშია ალბანეთის სახალხო რესპუბლიკის, ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის, უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, პოლონეთის სახალხო რესპუბლიკის, რუმინეთის სახალხო რესპუბლიკის, საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირისა და ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკის მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების ხელშეკრულება; გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის 1955 წლის სახალხო-სამეურნეო გეგმა; 1955 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის კანონი და სხვა საკითხები.

სხდომის დასაწყისში სახალხო პალატის დეპუტატებმა მოიწონეს გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო პალატის პრეზიდიუმის 1955 წლის 16 აპრილის განცხადება, რომელიც გაკეთებულ იქნა იმის გამო, რომ საბჭოთა მთავრობამ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობას გადასცა დრეზდენის გალერიის სურათები.

შემდეგ თავმჯდომარემ ჰ. მატერნმა მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების ვარშავის ხელშეკრულების შესახებ განცხადებისათვის სიტყვა მისცა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრს ო. გროტევოლს.

ოტო გროტევოლმა მოუწოდა სახალხო პალატის დეპუტატებს დაამტკიცონ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მთავრობის დელეგაციის მიერ ხელმოწერილი მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების ვარშავის ხელშეკრულება.

ო. გროტევოლის ამ წინადადებას სახალხო პალატის დეპუტატები მქუხარე ტაშით შეხვდნენ.

კამათში გამოსულმა დეპუტატებმა თავიანთი ფრაქციების სახელით მოიწონეს მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების ვარშავის ხელშეკრულება როგორც ისტორიული დოკუმენტი, რომელიც სავსებით და მთლიანად შეესაბამება გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და მთელი გერმანელი ხალხის ინტერესებს.

სახალხო პალატის საგარეო საქმეთა კომისიის სახელით სიტყვა წარმოთქვა დეპუტატმა რ. აგსტენმა.

გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო პალატამ ერთხმად მოიწონა მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების ვარშავის ხელშეკრულება.

შემდეგ სახალხო პალატა შეუდგა დღის წესრიგის სხვა საკითხების — გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის 1955 წლის სახალხო-სამეურნეო გეგმის და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის 1955 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის განხილვას.

იაპონიის დელეგატთა პრეს-კონფერენცია ფხენიანში

ფხენიანი, 20 მაისი. (საკდესი). გუშინ აქ გაიმართა პრეს-კონფერენცია, რომელიც მოაწყვეს აზიის ქვეყნების დელეს კონფერენციის მონაწილე იაპონიის დელეგაციის წევრებმა, რომლებიც კორეის სახალხო-დემოკრატიულ რესპუბლიკაში იმყოფებიან. დელეგატთა ამ ჯგუფის ხელმძღვანელმა პუბლიცისტმა მასაჰარუ ხატანაკამ დამსწრეთ უამბო იაპონიის დელეგაციის მონაწილეობაზე აზიის ამ კონფერენციის მუშაობაში საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შენელებისათვის. იაპონელ ხალხს, თქვა მან, სურს აღადგინოს ურთიერთობა კორეის სახალხო-დემოკრატიულ რესპუბლიკასთან, საბჭოთა კავშირთან და ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან. იაპონიაში დიდი ინტერესით შეხვდნენ კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრის ნამ ირის განცხადებას იაპონიასთან საქმიანი და კულტურული ურთიერთობის აღდგენისათვის მზადყოფნის შესახებ. ჩვენი დელეგაცია, დასძინა ხატანაკამ, კორეაში ჩამოვიდა იმ მიზნით, რომ აწარმოოს მოლაპარაკება იაპონიასა და კორეას შორის ეკონომიური და კულტურული ურთიერთობის საკითხზე, აგრეთვე გაეცნოს კორეელი ხალხის ცხოვრებასა და შრომას.

მწერალმა ასიხეი ხინომ დამსწრეთ გაუზიარა თავისი შთაბეჭდილება ჩრდილოეთ კორეის შესახებ. მან განაცხადა, რომ დელეგაციის წევრებმა ნახეს ნამდვილი გმირული საქმენი კორეელი ხალხისა, რომელიც ენერგიულად აღადგენს თავის ქვეყანას.

პროფესორმა ტომოხიდე სუძუკიმ და ადვოკატმა ტაკენდო მაკინოუკიმ ილაპარაკეს იაპონელი ხალხის ბრძოლაზე ამერიკის სამხედრო ბაზების წინააღმდეგ და მშვიდობის მომხრეთა მოძრაობის სხვა ფორმებზე იაპონიაში.

დასასრულ მასაჰარუ ხატანაკამ დამსწრეთ უამბო, როგორ ცხოვრობენ კორეელები იაპონიაში. იაპონიაში მცხოვრებ კორეელთა დიდი უმრავლესობა, თქვა მან, გამოდის ლისინმანელთა ხროვის წინააღმდეგ, ემხრობა კორეის მშვიდობიან გაერთიანებასა და დამოუკიდებლობას.

სამხედრო პროვოკაციები კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის საზღვრებზე

ფხენიანი, 19 მაისი. (საკდესი). გუშინ კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გამოაქვეყნა განცხადება რესპუბლიკის ტერიტორიულ წყლებში სამხრეთ კორეის ხომალდების სისტემატური შემოჭრისა და მის ტერიტორიაზე ლისინმანელთა აგენტების შემოგზავნის შესახებ.

განცხადებაში, კერძოდ, აღნიშნულია, რომ 10 მაისს კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის ტერიტორიულ წყლებში შემოიჭრა ჯგუფი სამხედრო გემებისა, რომლებიც უკან გაბრუნდნენ მხოლოდ მას შემდეგ, როცა სახალხო არმიის ქვეგანაყოფებმა მათ სროლა აუტეხეს.

ეგვიპტის პრემიერ-მინისტრ ნასერის გამოსვლა

კაირო, 20 მაისი. (საკდესი). როგორც პრესა იუწყება, ეგვიპტის პრემიერ-მინისტრმა ნასერმა, სიტყვა წარმოთქვა რა 19 მაისს კაიროს ოფიცერთა კლუბში, განაცხადა, რომ ახლანდელი „გარდამავალი პერიოდის“ დამთავრების შემდეგ, რომლის ვადა, როგორც მან აღნიშნა, გადის 1956 წლის იანვარში, ეგვიპტეში შეიქმნება „ეროვნული პარლამენტი“, მაგრამ პარტიები წინანდებურად აკრძალული იქნება.

შეეხო რა საგარეო პოლიტიკის საკითხებს, ნასერმა თქვა: „ჩვენ უკვე ვაცხადებდით, რომ ეგვიპტე მხარს დაუჭერს თავისუფლებისა და განთავისუფლების საქმეს მსოფლიოს ყველა ნაწილში. ჩვენ ვიბრძოლებთ იმპერიალიზმის წინააღმდეგ დედამიწის ყველა კუთხეში და მხარს დავუჭერთ იმ ქვეყნების თვითგამორკვევის უფლებას, რომლებიც ჯერ კიდევ არ სარგებლობენ დამოუკიდებლობით. ეგვიპტე მუდამ განახორციელებს დამოუკიდებელ საგარეო პოლიტიკას...“ ნასერმა განაცხადა, რომ ეგვიპტე მხარს დაუჭერს ყველა ღონისძიებას, რომლის მიზანია „საყოველთაო მშვიდობის განმტკიცება და ხალხთა თანამშრომლობა“.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივნის ჰამარშელდის პრეს-კონფერენცია

ნიუ-იორკი, 20 მაისი. (საკდესი). გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა ჰამარშელდმა პრეს-კონფერენციაზე 19 მაისს განაცხადა, რომ მიემგზავრება პარიზს, რათა მონაწილეობა მიიღოს მშვიდობიანი მიზნით ატომის ენერგიის გამოყენების საერთაშორისო კონფერენციისათვის მზადებაში, რომელიც ამა წლის აგვისტოში გაიმართება ჟენევაში. ამ კონფერენციის გახსნის თარიღი, როგორც ჰამარშელდმა აღნიშნა, „ჯერ კიდევ დადგენილი არ არის“.

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა განაცხადა, რომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია გამოაქვეყნებს და განიხილავს ყველა წინადადებას, მათ შორის უკანასკნელ საბჭოთა წინადადებებს, რომლებიც დაკავშირებულია განიარაღების პრობლემასთან.

ბივენის განცხადება

ლონდონი, 19 მაისი. (საკდესი). როგორც რეიტერის სააგენტო იუწყება, გუშინ ლეიბორისტული პარტიის თვალსაჩინო მოღვაწემ ენიურინ ბევენმა განაცხადა, რომ თუ საბჭოთა კავშირი ოთხი სახელმწიფოს მოლაპარაკების მსვლელობაში მოითხოვს შეიქმნას გაერთიანებული ნეიტრალური და შეუიარაღებელი გერმანია, იგი პირადად მიემხრობა ასეთ წინადადებას. „ხოლო მზად არიან თუ არა კონსერვატორები? — იკითხა მან, — აპირებენ თუ არა დაეთანხმონ დაიცვან პრინციპი, რომ არავითარი პირობით არ დათანხმდებიან გერმანიის ნეიტრალიზაციას? მრავალი გერმანელი მომხრეა შეუიარაღებელი და ნეიტრალიზებული გერმანიისა და განა ინგლისისა და მთელი კაცობრიობის ინტერესები არ მოითხოვს, რომ ხელი არ შევუშყოთ გერმანაიში ახალი ვერმახტის შექმნას“.

„თუ ჩვენ სადად მოაზროვნე ადამიანები ვართ, — განაგრძო ბევენმა, — მაშინ უნდა ვაღიაროთ, რომ, თუ გულწრფელად გვსურს საყოველთაო განიარაღება, ჩვენ არ უნდა შევაიარაღოთ ის ქვეყანა, რომელმაც უკანასკნელ 30 წელიწადში ორჯერ დაიწყო მსოფლიო ომი“.

სახელმწიფო მოღვაწეთა მხრივ, დასძინა ბევენმა, უგუნურება იქნებოდა ეცადნათ და ჩინელთა გარშემო შეექმნათ ისეთი „პოლიტიკური კარანტინი“, როგორის შექმნასაც ცდილობდნენ საბჭოთა რუსეთის გარშემო ოქტომბრის რევოლუციის შემდეგ.

ამერიკის ჯაშუშის პროცესი პოლონეთში

ვარშავა, 20 მაისი. (საკდესი). ვარშავის გარნიზონის სამხედრო სასამართლოში დაიწყო ამერიკის დაზვერვის ჯაშუშის ადამ ბორიჩკას პროცესი. საბრალდებო დასკვნაში აღნიშნულია, რომ ბრალდებული ბორიჩკა 1954 წლის ივნისში გადმოვიდა პოლონეთის საზღვარზე და შემდეგ იგი დააკავეს პოლონეთის ხელისუფლებმა. მას აღმოაჩნდა პისტოლეტი, ყალბი დოკუმენტები, ვალუტა, საწამლავი, ქიმიური საშუალებანი საიდუმლო მიმოწერისათვის და სხვ.

გამოძიების მსვლელობაში გამოირკვა, რომ ბრალდებული ბორიჩკა შედიოდა ჯაშუშურ ორგანიზაციაში, რომელიც ამერიკისა და ინგლისის დაზვერვათა სამსახურშია.

თურქეთი ემუქრება არაბთა ქვეყნებს

ბეირუთი, 19 მაისი. (საკდესი). თურქეთის ელჩი ბეირუთში დიულგერი შეხვდა ლიბანის პრეზიდენტს შამუნს და, როგორც ჟურნალისტთა წრეებში ცნობილი გახდა, თურქეთის მთავრობის სახელით „მწუხარება“ გამოთქვა ლიბანის პრემიერ-მინისტრის, სამი სოლხის განცხადების გამო იმის შესახებ, რომ ლიბანი უარს ამბობს შეუერთდეს თურქეთ-ერაყის სამხედრო პაქტს.

დიულგერმა აგრეთვე განუცხადა შამუნს, რომ თურქეთი „არ აპირებს გულგრილად დარჩეს“, თუ სირიამ კავშირი დადო ეგვიპტესა და საუდის არაბეთთან. თურქეთის ელჩი ამტკიცებდა, რომ თურქეთი და ერაყი ეგვიპტის, სირიისა და საუდის არაბეთის კავშირს მიიჩნევენ როგორც პაქტს, რომელიც თითქოს მტრულია თურქეთისა და ერაყისადმი.

ფაშისტური ოკუპაციისაგან ჩეხოსლოვაკიის განთავისუფლების მეათე წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო საღამო თბილისში

20 მაისს თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრში უცხოეთთან კულტურული ურთიერთობის საქართველოს საზოგადოებამ გამართა საზეიმო საღამო, მიძღვნილი გერმანელ ფაშისტთა ოკუპაციისაგან ჩეხოსლოვაკიის განთავისუფლების მეათე წლისთავისადმი.

საღამოს ესწრებიან სირიისა და ლიბანის მშვიდობის მომხრეთა დელეგაციები, რომელნიც თბილისში სტუმრად არიან.

საზეიმო საღამო შესავალი სიტყვით გახსნა უცხოეთთან კულტურული ურთიერთობის საქართველოს საზოგადოების გამგეობის თავმჯდომარემ მ. ა. კვესელავამ. შესრულებულ იქნა ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკისა და საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ჰიმნები.

მოხსენებისათვის სიტყვა მიეცა საქართველოს სსრ კულტურის მინისტრს ა. ლ. გუნიას.

საღამოზე სიტყვები წარმოთქვეს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილმა წევრმა ვ. ზ. გულისაშვილმა, ჩეხოსლოვაკელმა სტუდენტმა მიროსლავ კოლაჩმა, რომელიც სწავლობს სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, კამვოლმაუდის კომბინატის მრთველმა ვ. ვ. ჯოხაძემ, პოეტმა კ. რ. კალაძემ, რუსთაველის სახელობის დრამატული თეატრის რეჟისორმა მ. ი. თუმანიშვილმა.

საღამოს საზეიმო ნაწილი დამთავრდა. გაისმის საქართველოს სსრ სახელმწიფო ჰიმნი. დასასრულ გაიმართა დიდი კონცერტი.

(საკდესი).

კავკასიის მოძმე ხალხთა მწერლების საღამო

ორშაბათს, 23 მაისს, საღამოს 8 საათზე ზ. ფალიაშვილის სახელობის თბილისის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრში გაიმართება ჩრდილოეთ კავკასიის მოძმე ხალხთა და ქართველი მწერლების ლიტერატურული საღამო. საღამოში მონაწილეობას მეიღებენ მწერლები: დაღისტნიდან — ატაევი აჯამატოვი, ჩასულ გამზატოვი, იუსუფ ხალფაევი, რაშიდ რაშიდოვი; ჩრდილოეთ ოსეთიდან — მაჭსიმე ცაგარაევი, ხარატონ ფლიევი, გიორგი კაიტუკოვი; ყაბარდოდან — ბუბა კარდანოვი, ალიმ კემოკოვი, ასკერბი შორტანოვი; ჩერქეზეთიდან — ფაზილ აბდულკალილოვი, ჰუსინ გაშოკოვი; ადიღეიდან — იუსუფ ტლიუსტენი, კირიმზე ჟანე; საქართველოდან— ირაკლი აბაშიძე, გრ. აბაშიძე, შ. ამისულაშვილი, ხ. ბერულავა, ალ. გომიაშვილი, მ. მაჭავარიანი, კ. კალაძე, გ. კაჭახიძე, ნ. კილასონია, რ. მარგიანი, მარიჯანი, ა. მირცხულავა, მაყვალა მრეველიშვილი, ი. ნონეშვილი, ბ. ჟღენტი, გ. ტაბიძე, ს. შანშიაშვილი, ს. ჩიქოვანი, ო. ჭელიძე, თ. ჯანგულაშვილი.

დასასრულ გაიმართება დიდი კონცერტი.

ზონალური შეჯიბრება ჰადრაკში

მეათე ტური

მეათე ტურში მხოლოდ სამი პარტია დამთავრდა. ვ. გოლდინი — ვ. ტარასოვი, ჰ. კასპარიანი—თ. გიორგაძე და ა. სარიჩევი — ა. ებრალიძე ყაიმზე შეთანხმდნენ. დანარჩენი პარტიები გადაიდო.

20 მაისს მოეწყო გადადებული პარტიების დამთავრება. თ. გიორგაძე — ვ. ქარსელაძე და რ. ამირხანოვი — ლ. ლისტენგარტენი ყაიმზე შეთანხმდნენ. ვ. გოლდინმა მოუგო ვ. ტოპროვერს, ლ. კალაშიანმა—ს. ხალილბეილის, ვ. ტარასოვმა — ჰ. კასპარიანს, ბ. გურგენიძემ — მ. რეგენზოგენს, ვ. ქარსელაძემ — ე. თათეოსიანს, ვ. გოგლიძემ — ე. სარდაროვს, ვ. ტოპროვერმა — ლ. კალაშიანს, მ. შიშოვმა—ს. ხალილბეილის.

10 ტურის შემდეგ ლიდერები არიან ბ. გურგენიძე და მ. შიშოვი, რომლებსაც რვა-რვა ქულა აქვთ. მესამე ადგილზეა ვ. გოგლიძე (7½ ქულა).

სსრ კავშირის პირველობა ფეხბურთში

კიევი. 20 მაისი. აქ გაიმართა სსრ კავშირის XVII ჩემპიონატის მორიგი მატჩი ფეხბურთში კიევის „დინამოსა“ და სტალინოს „შახტიორის“ გუნდებს შორის. გიმარჯვეს დინამოელებმა ანგარიშით 1:0.

მოსკოვი. 21 მაისი. დედაქალაქის „დინამოს“ ცენტრალურ სტადიონზე საკავშირო პირველობაზე ერთმანეთს შეხვდნენ ლენინგრადის „ზენიტისა“ და ცდსას გუნდები. მატჩი მოიგო ცდსამ ანგარიშით 4:1.

ნეკროლოგი

ცნობილი მალვა ლამბაშიძე

18 მაისს უეცრად გარდაიცვალა ქართული საბჭოთა თეატრალური ხელოვნების გამოჩენილი წარმომადგენელი, რესპუბლიკის სახალხო არტისტი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი შალვა ქსენოფონტეს-ძე ღამბაშიძე.

შ. ღამბაშიძე დაიბადა 1899 წელს ქალაქ ზესტაფონში. საშუალო განათლება მიიღო ქუთაისის რეალურ სასწავლებელში, უმაღლესი — თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში. სასცენო მოღვაწეობა შალვა ღამბაშიძემ დაიწყო ქუთაისში 1918 წელს, ხოლო 1921 წელს თბილისის თეატრალური სტუდიის დამთავრების შემდეგ მიწვეულ იქნა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის დასში. 1928 წლიდან შ. ღამბაშიძე მუშაობდა კ. მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში.

თავისი ხანგრძლივი ნაყოფიერი არტისტული მოღვაწეობის მანძილზე შალვა ღამბაშიძემ შექმნა ორგორც თანამედროვე, ისე კლასიკური დრამატურგიის მრავალი ბრწყინვალე სცენური სახე. მის მიერ მაღალი ოსტატობით იყო განსახიერებული: გოდუნი (ბ. ლავრენევის „რღვევა“), დე-სილვა (ფუცკოვის „ეროილ აკოსტა“), ოტელო (უ. შექსპირის „ოტელო“), კუტუზოვი (ა. სამსონოვის „ბაგრატიონი“), ანუროვი (ა. ოსტროვსკის „უმზითვო“), მეჯლანუაშვილი (ლ. არდაზიანის „მეჯლანუაშვილი“), გოროდნიჩი (ფოგოლის „რევიზორი“) და მრავალი სხვა.

შ. ღამბაშიძის ხელოვნება გამოირჩეოდა რეალისტურობით, მაღალი პროფესიული ოსტატობით, როლის შესრულებისადმი დაკვირვებული მიდგომით, სახის არსის ღრმა გაგებით.

არტისტულ მოღვაწეობასთან ერთად შ. ღამბაშიძე მუშაობდა როგორც რეჟისორი. კ. მარჯანიშვილის სახელობის თეატრში განახორციელა მან ზთელი რიგი დადგმები.

შ. ღამბაშიძე დიდ შემოქმედებითს და ადმინისტრაციულ მუშაობას ეწეოდა 1938-დან 1947 წლამდე, როცა იგი მარჯანიშვილის სახელობის თეატრის დირექტორი და სამხატვრო ხელმძღვანელი იყო.

შ. ღამბაშიძე ნაყოფიერად მუშაობდა კინემატოგრაფიის დარგშიც. იგი აქტიურ მონაწილეობას იღებდა კინოსტუდია „საქართველოს ფილმის“ მიერ დადგმულ მთელ რიგ კინოსურათებში.

შ. ღამბაშიძე 1940 წლიდან იყო საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის წევრი, ეწეოდა აქტიურ საზოგადოებრივ და პარტიულ მუშაობას. იგი იყო საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს ყველა მოწვევის დეპუტატი, საქართველოს თეატრალური საზოგადოების პრეზიდიუმის წევრი.

თეატრალური ხელოვნების დარგში თვალსაჩინო დამსახურებისათვის შალვა ღამბაშიძეს მიენიჭა საქართველოს სს რესპუბლიკის დამსახურებული არტისტის, ხოლო შემდეგ სახალხო არტისტის წოდება. იგი დაჯილდოებული იყო ლენინის ორი ორდენით, შრომის წითელი დროშის ორდენით და მედლებით.

სცენის უნიჭიერესი ოსტატის შალვა ღამბაშიძის მთელი შემოქმედებითი ცხოვრება ზეიმად იყო დაკავშირებული ქართული საბჭოთა თეატრალური ხელოვნების განვითარებასთან.

შესანიშნავი მსახიობის, აქტიური საზოგადო მოღვაწის შ. ღამბაშიძის ნათელი ხსოვნა დიდხანს დარჩება ჩვენს გულში.

ამხანაგების ჯგუფი.

რედაქტორი ნ. ჯაში.

საინტერესო წიგნი თანამედროვე თურქეთზე

თანამედროვე თურქეთი ამერიკის შეერთებული შტატების იმპერიალიზმის მთავარ დასაყრდენ პუნქტად გადაიქცა ახლო და შუა აღმოსავლეთში.

თურქეთის მმართველი ხროვა ამერიკელი იმპერიალისტების წაქეზებითა და ხელშეწყობით აქტიურ მონაწილეობას იღებს აგრესიული ბლოკების შექმნაში, რომლებიც მიმართულია საბჭოთა კავშირის, სახალხო დემოკრატიის ქვეყნებისა და სხვა მშვიდობისმოყვარე ქვეყნების წინააღმდეგ.

თანამედროვე თურქეთის შესახებ ნათელ წარმოდგენას გვაძლევს ე. ლუდშუვეიტის „ეკონომიურ-გეოგრაფიული ნარკვევი — „თურქეთი“, რომელიც ამას წინათ გამოუშვა გეოგრაფიული ლიტერატურის სახელმწიფო გამომცემლობამ.[1]

წიგნში ფართოდ არის გაშუქებული თურქეთის ბუნებრივი პირობები, მოსახლეობა, სოფლის მეურნეობა, მრეწველობა, ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა, მოცემულია თურქეთის რაიონული მიმოხილვა და სხვ.

თურქეთის თავისი მოსახლეობით ახლო და შუა აღმოსავლეთის ქვეყნებს შორის პირველი ადგილი უკავია. თურქეთის მოსახლეობა, თურქეთის ოფიციალური სტატისტიკის მონაცემების მიხედვით, 1950 წელს დაახლოებით 21 მილიონ კაცს უდრიდა.

თანამედროვე თურქეთის მოსახლეობის ძირითად მასას თურქები შეადგენენ.

თურქები მოსახლეობის უმრავლესობას შეადგენენ ანატოლიაში და აღმოსავლეთ თრაკიაში, უმცირესობას კი სომხეთის მთიანეთის ოლქებში, ზემო მესოპოტამიაში და შავი ზღვის ზონის აღმოსავლეთ ნაწილში. თურქეთში, გარდა თურქებისა, ცხოვრობენ ქურთები, ქართველები, სომხები, არაბები და სხვ.

ავტორი თავის შრომაში მნიშვნელოვან ადგილს უთმობს ქართველებსა და ლაზებს, რომლებიც შავი ზღვის სანაპიროს გაყოლებით მოსახლეობენ სამსუნიდან საბჭოთა კავშირის საზღვრებამდე. განსაკუთრებით დიდია ქართველებისა და ლაზების რაოდენობა ჭოროხის ოლქში, სადაც ისინი მოსახლეობის 40 პროცენტს შეადგენენ.

ავტორის ცნობით, თურქეთში 300 ათასზე მეტი ქართველი და ლაზი ცხოვრობს. თურქი დამპყრობლების ძალადატანებით ქართველებმა და ლაზებმა XVI საუკუნეში მიიღეს ისლამი, მაგრამ შეინარჩუნეს თავიანთი ენა.

ოსმალეთის იმპერიაში პირველი მსოფლიო ომის წინ 2 მილიონზე მეტი სომეხი ცხოვრობდა. დღეისათვის მათი რიცხვი მთელი რიგი დარბევებისა და ემიგრაციის შედეგად 200 ათასამდე შემცირდა. სომხები ძირითადად ქალაქებში ცხოვრობენ და უმთავრესად მრეწველობაში, ხელოსნობაში და ვაჭრობაში არიან ჩაბმული.

თურქეთი აგრარული ქვეყანაა. ოფიციალური თურქული სტატისტიკის მიხედვით, თურქეთის მოსახლეობის 75 პროცენტი შეადგენს სოფლის მოსახლეობას, 25 პროცენტი კი—ქალაქისას. მაგრამ თუ მხედველობაში მივიღებთ იმას, რომ ქალაქის მოსახლეობის გარკვეული ნაწილიც მისდევს სოფლის მეურნეობას, მაშინ სოფლის მეურნეობაში ჩაბმული მოსახლეობის რიცხვი 80 პროცენტამდე გაიზრდება.

მეტად სავალალო მდგომარეობაშია თურქული სოფელი. 28 ათას სოფელში ანუ თურქეთის სასოფლო დასახლებული პუნქტების სამ მეოთხედში სკოლა არ არის. ამის გამო თურქეთის მთელი მოსახლეობის 80 პროცენტი წერა-კითხვის უცოდინარია. საექიმო დახმარებას სოფლის ღატაკი მოსახლეობა ფაქტიურად არ იღებს. ექიმები და საექიმო დაწესებულებანი მხოლოდ ქალაქებშია.

თურქეთში სულ 2 ათასამდე ექიმია. ერთი ექიმი მოდის თითქმის 9 ათას კაცზე, ხოლო არსებული საავადმყოფოების მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ერთი საწოლი მოდის 1.500 კაცზე.

სანიტარულ-საყოფაცხოვრებო პირობები თურქეთის ქალაქებში ძლიერ ცუდია; ქალაქების თითქმის ნახევარს არა აქვს ელექტროგანათება, წყალსადენი მუშაობს მხოლოდ ხუთ-ექვს ქალაქში. ქალაქების დიდ ნაწილში არ არის კანალიზაცია.

წიგნში დიდი ადგილი აქვს დათმობილი სოფლის მეურნეობის დახასიათებას.

თურქეთის საუკეთესო მიწების დიდი ნაწილი მემამულეებისა და კულაკების ხელშია. დღეისათვის თურქეთის 35 ათასი მემამულე 8 მილიონ ჰექტარ მიწას ფლობს, ხოლო კულაკებს, რომელთა რიცხვიც 420 ათასს უდრის, 4.640 ათასი ჰექტარი მიწა უკავიათ.

იმ დროს, როდესაც მიწების დიდი ნაწილი მსხვილი მემამულეების და კულაკების ხელშია თავმოყრილი, თურქეთის 6 მილიონამდე გლეხი უმიწაწყლოა, 6 მილიონი კი მიწამცირე.

უმიწაწყლო და მიწამცირე გლეხები იძულებული არიან საზიარონდ ან იჯარით აიღონ მიწა მემამულისა და კულაკისაგან კაბალურ პირობებში.

თურქეთის ისედაც ილაჯგაწყვეტილ გლეხს მძიმე ტვირთად აწვება სხვადასხვა სახის გადასახადი. დიდ ექსპლოატაციას უწევს თურქ გლეხს მევახშე, რომლის ხელში გლეხობის თითქმის 80 პროცენტია ჩავარდნილი.

დღეს თურქეთის სოფლის მეურნეობაში გაბატონებული მდგომარეობა უცხოელებს, პირველ რიგში კი ამერიკელ კაპიტალისტებს უკავიათ. ისინი თავიანთი აგენტების საშუალებით თითქმის მთლიანად უწევენ კონტროლს სოფლის მეურნეობის მთელ რიგ დარგებს,

მაგალითად, თამბაქოს ექსპორტი თითქმის მთლიანად ამერიკის ფირმებს აქვთ ხელში ჩაგდებული და თურქეთის ხვედრითი წონა თამბაქოს ექსპორტში მხოლოდ 10 პროცენტს შეადგენს. ქაშმაშის ექსპორტში ჩაბმულია უცხოეთის 20-ზდე ფირმა, რომლებსაც გაიკეთ ქაშმაშის პროდუქციის 75-80 პროცენტი, ლეღვის ჩირის — 50-60 პროცენტი და სხვ.

უცხოეთის ფირმებთან მჭიდროდ არიან დაკავშირებული მთელი რიგი თურქული ფირმები, თურქი ვაჭრები, კომისიონერები, შემსყიდველები.

ავტორს კარგად აქვს დახასიათებული თურქეთის თანამედროვე მრეწველობა.

თურქეთის ისედაც სუსტი მრეწველობა „მარშალის გეგმის“ და სხვა ამერიკული „დახმარების“ მიღების შედეგად დაცემის გზაზეა დამდგარი. მარტო 1948-1952 წლების განმავლობაში 400-ზე მეტი სამრეწველო საწარმო დაიხურა.

თურქეთის მრეწველობაში წამყვანი ადგილი უკავია შინამრეწველობას. 1950 წლისათვის თურქეთში ითვლებოდა 38.828 სამრეწველო საწარმო, აქედან 36.626 შინამრეწველური იყო.

ამერიკელი იმპერიალისტები თურქეთში უდიდეს ყურადღებას აქცევენ მრეწველობის ი